

MUSŲ VISUOMENĖJE

Birželio 15 dienos įvykių paminėjimai

Birželio 15 dienos įvykių paminėti rengiamasi daugelyje Amerikos lietuvių kolonijų. Mūsų šaliai įvyks daugiausiai sekmadienį, birželio 19 d., arba šeštadienį, birželio 18.

Tokių paminėjimų rengia Chicago ir Waterburio Amerikos Lietuvių Tarybos skyriai. Clevelande tam paminėjimui iniciatyvos ėmėsi Trentinių Draugija. Girdėti, kad ir kitur įvyks tokių paminėjimų.

Rodos, šių dienų įvykių — raudonosios armijos įsiveržimo Lietuvon 1940 metais ir pirmojo didžiojo lietuvių išvežimo 1941-iais — paminėjimas plačiau rengiamas kaip tik dabar, kada čia atsirado tiek daug tų baisių įvykių liudininkų. Šimtų sueina tik devyneri metai nuo rusų įsiveržimo į Lietuvą. Kitais metais bus to liudnio įvykių dešimtmetis. Vistiek, kokia bebūtų kitais metais padėtis — ar mažai ar pagrindiniai pasikeitę — to įvykių dešimtmetis metų sutakties paminėjimas tada turėtų būti dar plačiau surengtas.

Šių metų paminėjimai turėtų būti tik įžanga į platu nušvietimą tos skriaudos, kuri Lietuvai tada buvo padaryta.

BALFO "TAG DAY" Chicagoje

Šiandien, birželio 10 dieną, Chicago "po lietuviška vėliava". Visame mieste daroma vieša rinkliava BALFO naudai. Šimtai lietuvių aukų rinkėjų kreipiasi į chigagiečius paremti lietuvių tremtinius.

Sprendžiant iš Chicago laikraščių pranešimų, tam turėjo būti atliktas milžiniškas organizacinis darbas, į kurį įtraukti visi Chicago lietuviai veikėjai. Vyriausias rinkliavos organizatorius yra Br. Budginas.

Didelė naujiena skautams

Iš seniau Amerikoje buvo lietuvių skautų, jų tarpe ir vienas iš pačių pirmųjų Lietuvos skautų organizatorių, faktinasis Lietuvos skautų brolijos steigėjas kap. Petras Jurgėla. Bet dabar, atvykus didesniai kiekiui tremtinių, jų tarpe yra labai daug buvusių skautų, o jaunųjų tarpe yra, kurie iki pat atvykimo dalyvavo skautų draugovėse tremtinių stovyklose.

Dar daugiau veiklių skautų yra Kanadoje. Ir štai, kada Vokietijoje skautų laikraštis turėjo sustoti (liko tik skautų skyrius, žinoma, negalėjo būti visi kaip vienas būtinai visuomeniniai veikėjai.

Dabar, kada atvyko jau tūkstančiai, skundų dėl naujųjų "šalinimosi" beveik negirdėti. Priešingai, kai kuriose organizacijose esąs net prilaikomas per didelės naujųjų veržlumas...

Pranešama, kad SKAUTŲ AIDO prenumerata iki šių metų galo — vienas doleris. Adresas — "Rūta", P.O. Box 78, Rodney, Ontario, Canada.

Straipsnius prašo siųsti atsakomajam redaktoriui Vladimirui, 37 Indian Trail, Toronto, Ontario, Canada.

Visus USA gyvenančius skautus Brolijos atstovas kviečia skubiai užsiregistruoti pas Brolijos atstovą, kurio adresas yra: 858 Main St., Worcester, Mass.

Naujakuriai senose organizacijose

Organizuotame Amerikos lietuvių veikime, šiaip ar taip, jaučiamas nemažas pagyvėjimas. Nors pradžioje buvo girdėti priekaištų, kad naujai atvykusių lyg ir šalinasi nuo visuomeninio veikimo.

Bet tai buvo tik pačioje pradžioje, kad buvo atkeliavusios tik "pirmosios kregždės", kurių buvo mažai ir kurie, žinoma, negalėjo būti visi kaip vienas būtinai visuomeniniai veikėjai.

Dabar, kada atvyko jau tūkstančiai, skundų dėl naujųjų "šalinimosi" beveik negirdėti. Priešingai, kai kuriose organizacijose esąs net prilaikomas per didelės naujųjų veržlumas...

Pranešama, kad SKAUTŲ AIDO prenumerata iki šių metų galo — vienas doleris. Adresas — "Rūta", P.O. Box 78, Rodney, Ontario, Canada.

Straipsnius prašo siųsti atsakomajam redaktoriui Vladimirui, 37 Indian Trail, Toronto, Ontario, Canada.

Visus USA gyvenančius skautus Brolijos atstovas kviečia skubiai užsiregistruoti pas Brolijos atstovą, kurio adresas yra: 858 Main St., Worcester, Mass.

Naujakuriai senose organizacijose

Organizuotame Amerikos lietuvių veikime, šiaip ar taip, jaučiamas nemažas pagyvėjimas. Nors pradžioje buvo girdėti priekaištų, kad naujai atvykusių lyg ir šalinasi nuo visuomeninio veikimo.

DIRVA

THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 23

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO June — Birželio 10, 1949

(34-ti metai :: 34th year)

Tremtinių Bendruomenės atstovų suvažiavimas Hanau 1949 m. gegužės mėn. 18-19 d., aptarti tremtinių reikalus Vokietijoje. Priekyje matome: Mažosios Lietuvos veikėją E. Simonaitį, už jo generolą Pundzevičių, prof. Alminą ir pulk. Balsį. Pirmas iš dešinės: kun. Šantaras, Mažosios Lietuvos veikėjas, J. Grigolaitis, A. Vaitkus ir Baltijos universiteto rektorius profes. Puzinas. (Nuotrauka B. Gaidžiūno)

Keturi ministeriai rengiasi skirstytis

Acheson pasiūlė baigti birželio 13, net jeigu ir nieko nebus susitarta. — Ligi šiol derybose nieko nepasiekta. — Greičiausiai derybos bus "atidėtos trims mėnesiams"...

Kaip ir buvo nesunku numatyti — iš Paryžiaus derybų nieko neišeina. Po penkiolikos viešų ir slaptų posėdžių, padėtis beveik nieku nesiskiria nuo tos, kuri buvo pirmą derybų dieną. Penkioliktas posėdis truko keturias su puse valandos, iš kurių dvi su puse kalbėjo vienas Višinskis, kritikuoamas kitų trijų ministrų pasiūlymus. Jis dar vis reikalauja veto teisės Vokietijos reikalų tvarkyme.

Buvo tikėtasi, kad šiose derybose bus susitarta bent dėl Berlyno tvarkymo ir dėl prekybos tarp rytinės ir vakarinės Vokietijos dalių. Bet Berlyne padėtis beveik tokia pati, kaip ir blokados laikais. Dėl darbininkų streiko susisiekimo vis vien kaip ir nėra. O darbininkai streikuoja todėl, kad rusai nenori pripažinti nekomunistinių unių, ir nenori vakarinėje Berlyno dalyje gyvenantiems geležinkeliečiams mokėti atlyginimo.

Anglijos užsienio reikalų ministris Bevinas trumpam laikui posėdžius buvo apleidęs. Jis buvo išvykęs į savo partijos konferenciją Londonan, bet grįžo. Acheson, matydamas, kad derybos nesiseka, pasiūlė jas baigti ne vėliau, kaip ateinantį pirmadienį, birželio 13 dieną, vis tiek, ar bus susitarta dėl ko nors, ar ne.

Spėjama, kad tose derybose gali būti pasiektas bent vienas susitarimas — "atidėti derybas trims mėnesiams"...

Tai atrodytų lyg ir nenutrūkimas, o sudėtingas derybų palaubų "šaltame kare". Paryžių jau nuvyko ir prie delegacijos prisidėjo ir naujas USA ambasadorius Maskvai, admirolas Alan G. Kirk. Po derybų jis keliaus tiesiai į Maskvą užimti savo vietos.

Susijungę Kanados latvių laikraščiai

Latvių pagalbos sąjungos ir Kanados latvių tautinės sąjungos prezidentas, dainininkas Mariss Vētra praneša, kad po ilgų ir gana painių derybų galop pavykę sujungti visus tris Kanadoje išeinančius latvių laikraščius. Iki šiol šie laikraščiai ėjo litografijos technikoje, tačiau dabar numatoma naujai leidžiamą bendrą Kanados latvių laikraštį BRIVA BALSS (Laisvas Balsas) spausdinti ir suburti apie jį visas Kanados latvių intelektualines ir menines pajėgas. Šiuo sumanymu kanadiečiai latviai labai patenkinti, nes iki šiol ėję leidiniai vargu galėjo nešti laikraščio vardą ir grūmėsi savo tarpe dėl prenumeratorių.

Be to, Latvių Pagalbos sąjungai įteikė Kanados valdžiai oficialų pranešimą sąsijūje su bolševikų šnipu, raudonarmiečiu Dimitro Leščenko areštu. Šis šnipas savo laiką buvo pasivadinęs latvių DP.

LLV/SB

SAVO ADRESĄ,

rašydami DIRVAI, parašykite labai aiškiai pačiame laiške. Dėl neaiškumo ar klaidos Jūsų parašytame adrese Jums siunčiami laikraščiai ar knygos grįžta atgal ir neturime kaip Jums apie tai pranešti.

Baisios žinios iš Lietuvos

Šiomis dienomis tremtinius Vokietijoje pasiekė laiškas iš Lietuvos, atėjęs be bolševikų pašto pagalbos. Jame yra pranešama apie padėtį Lietuvoje. Pranešimas pilnas skausmo ir baisių žinių.

Išvežimų bangos ritasi viena po kitos ir naikina mūsų krašto gyventojus. Vietoj išvežtųjų ateina transportai naujų gyven- tojų iš tolimųjų Rusijos sričių.

Laiške prašo laisvajame pasaulyje esančius lietuvius nenu- ištamai šauktis pasaulio galin- gujų pagalbos, nes lietuvių tau- tai kasama mirties duobė.

Apie didelio masto išvežimus ateina žinios taip pat iš Latvi- jos ir Estijos

Stalinas šalina Ždanovo draugus 300,000 komunistų išmetė iš partijos

Maskvoj vėl "švaros savaitė". Tokios "švaros", nuo kurios daugeliui... galvos krinta nuo pečių.

Paskutiniu metu prašalinta iš partijos ir iš komjaunimo or- ganizacijos per 300,000 narių. Taip pat "tyliai išnyko" visa eilė ligi šiol žymių ir garbintų partijos vadų. Jų tarpe polit- biuro narys Voznesenskis, centro Komiteto sekretorius Kuznecovas, "Aukščiausios Tarybos" prezidento narys Popkovas, aukščiausio teismo pirmininkas Goliakovas. Išnyko taip pat ir Ždanovo sūnus.

Iš viso yra pastebima, kad nyksta buvę Ždanovo šalininkai, tie, kuriuos Ždanovas buvo iš- kėlęs į svarbesnes vietas, o grįžta kai kurie iš tų, kurie Ždanovui reikalaujant buvo nu- stumti į šalį.

Dėl to ir kalbama, kaip pats Ždanovas mirė... Ar natūralia mirtimi, ar su NKVD pagalba?

Dar trys Čekoslovakijos konsulatų tarnautojai atsisakė tarnauti komunistų valdžiai

Prezidento Benešo "atsista- tydinimo" metinių dieną Čeko- slovakiijos konsulas Chicagoje, sekretorius ir dar vienas tar- nautojas atsisakė iš tarnybos ir kreipėsi į USA valdžią pra- šydami prieglaudos, nes jie ne- besutinka toliau tarnauti komu- nistiškos valdžios vadovybėje.

Jų atsisakymo priežastis esan- ti ta, kad jie patyrę, jog jų tės- vynėje dabar vyksta žiaurus

"valymas" visų ne komunistų iš valstybinių tarnybų.

Konsulate liko nepasitraukę tik du raštininkai. Pasitrauku- sieji buvo į tas vietas paskirti pernai nusižudžiusio ar nuž- dyto ministerio Jono Massaryko.

VENGRIJOJE IR ŽY- DUS PERSEKIOJA

Sklinda žinios, kad Maskvoj pradėjo persekioti žydus. Nese- nai Maskvos spaudoje pasirodė smarkių puolimų prieš žydus sionistus, kur jie išvadinti klas- tingais prisitaikėliais, žmonė- mis, neturinčiais tėvynės jaus- mo, siurbelėmis ir tt.

Dabar ateina žinios ir iš Ven- grijos, kad ten taip pat suimta vienuolika žydų sionistų vadų, kuriems birželio mėnesio 17 bū- siąs teismas. Jie esą kaltinami už organizavimą nelegalios emi- gracijos į Palestiną.

Kaip Rusijoje, taip ir Vengri- joje irgi vyksta politinė "švaros savaitė". Iš komunistų partijos šalinami visi, kurie įtariamai esą "nacionalistai". Spėjama, kad to valymo auka gali būti net pats užsienio reikalų ministris La- szlo Raik, kuris dar pernai bu- vo pristatomas, kaip "tvirtiausi- as vvras" partijoje ir iš viso Vengrijoje.

Kardinolas Mindszenty serga nervų liga?

Iš Vatikano praneša, kad ven- grų komunistų "teismo" nuteis- tas kalėti iki gyvos galvos kar- dinolas Mindszenty fiziškai esąs sveikas, bet jo proto stovis esąs nepatenkinamas.

ISTORINĖ DOVANA LATVIJOS PASIUNTINIUI

Latvijos pasiuntiniui London- ne K. Zariniui atsilankant Ol- denburgo latvių stovykloje, šios stovyklos gyventojas R. Rapa- jam įteikė retą ir reikšmingą dovaną — žirkles, kuriose buvo įgraviruota "Krustpilio-Jekabpi- lio tilto atidarymas 1936 m. 16. 11". Šiomis žirkėmis paskuti- nis Latvijos prezidentas K. Ul- manis perkirpo juostą, perduo- dant visuomenei tiltą per Dau- guvą.

Kai įsibrovę bolševikai K. Ul- manį areštavo ir išvežė Rusijos gilumon, prezidentas šias žirkles pasiėmė su savim, kaip prisi- minimą apie Latvijos atstatymo darbą.

Karo metu, kai vokiečiai užė- mę Vorosilovską, vienas vokie-

čių karininkas šitas žirkles ra- do kalėjime. Supratęs, kad tai gali būti brangus atsiminimas, karininkas žirkles atsiuntė savo šeimai, kuri gyvena arti Olden- burgo. Sąžiningi vokiečiai šį re- tą, jau istorinį daiktą atidavė Oldenburgo latviams, iš kurių rankų jį dabar gavo pasiunti- nys K. Zarinis.

Panašaus likimo susilaukė ir meniškai išdirbtas medinis Lat- vijos seimo pirmininko plaktu- kas. Tą kadaise, Latvijai jau nebetekus nepriklausomybės, Rygos turguje rado ir nusipirko Latvijos rašytojas K. Dzileja ir jau tremtyje, gimimo dienos proga, padovanojo seimo pirmi- ninkui dr. P. Kalniniui, kuris prieš kelis metus mirė.

LLLV/SB

The Old War History
Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave.Cleveland 3, Ohio

Subscription per year in advance

In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50

Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

STAIGA MIRĖ BRASKI — VIRBICKAITĖ

Staigiai ir netikėtai mirė Milda Petronelė Braski-Virbickaitė, kuri Pittsburghe ir apylinkėse lietuvių tarpe buvo gerai žinoma kaip pianistė - akomponuotoja daininkams. Ji yra dalyvavusi daugelyje ne tik vietinių, bet ir svečių dainininkų koncertuose.

Milda buvo baigusi Pittsburgho universitetą ir kurį laiką buvo mokytoja, tačiau 1936 m. susituokusi su Henry Brask, tą darbą metė. Vyrui išėjus į karą, ji pradėjo dirbti.

BALTIMORE MD.

LIUDNA, SKAUDI ŽINIA

Penktadienį, birželio 3 gavau pranešimą nuo Petro Jaro, kad mirė Juozas Milūnaitis, TMD skyriaus pirmininkas, žymus Baltimorės lietuvių visuomenės veikėjas, taurus tautietis. Gerb. P. Jaro pranešimas telegrama toks: "Tiktai 24 valandas tęsėsi, mirė TMD skyriaus pirmininkas Juozas Milūnaitis. Laidojamas šeštadienį. TMD var-das įteiktas gražus gėlių vainikas".

Tai labai liūdna, skaudi žinia man, nes vos tik prieš mėnesį laiko būdamas Baltimorėje turėjau progos išsamiai kalbėti lietuviškais ir TMD reikalais su a.a. Juozu Milūnaitiu. Tuomet jis atrodė man ne tik pilnai sveikas, kupinas energijos ir entuziazmo, bet ir vilčių visuomeniniame darbe.

A.a. Juozas Milūnaitis pažinau prieš dvidešimt metų, kaip vieną iš taurių veikėjų, visuomenininkų ir pavyzdinę žmogų. Šiame didžio liūdesio momente reiškiau nuoširdžiai gilia užuojautą jo šeimai, giminėms ir TMD nariams, netekusiems savo bičiulio.

Walter M. Chase,
TMD Pirmininkas

riuomenę, vėl dirbo ir gyveno pas tėvus. Vyrui grįžus iš karo, įsikūrė naujame bute ir laimingai gyveno iki netikėtos mirties.

Mirties priežastis — aukštas kraujo spaudimas, dėl kurio vėlionė visiškai nesirūpino. Birželio 3 dieną, apie 12 val. išliko smarkus priepuolis, ligonė buvo skubiai nuvežta į ligoninę, bet ir ten nieko nebegalėjo pagelbėti: 10 min. po 8 val. atsisakė su šiuo pasauliu, būdama 38 m. amžiaus. Liko vyras Henry, tėvas Juozas Virbickas, pamotė Rasella, sesuo Danutė P. Virbickaitė, brolis Vytautas.

Palaidota antradienį, birželio 6-tą, iš šv. Kazimiero bažnyčios Kalvarijos kapinėse šeimos sklype.

Nuliūdęs tėvas

Juozas Virbickas

PHILADELPHIA

NORI SUSIZINOTI SU GIMINĖMIS

Gegužės 14-tą į Philadelphia atvyko Albinas Kriksčiūnas su žmona Janina ir sūneliu Antanuku, Vytauto ir Irenos šerelių giminaičiai. Apsigyveno pas Jurgį ir Agotą Ragulius, 3279 Miller St., Philadelphia, Pa.

Kriksčiūnas sako, kad be šerelių jis turės ir daugiau giminų Amerikoje, tik nežino jų adresų, o pageidauja su jais susizinti. Jam jau ne pašalpos ar kitokios pagalbos reikia, jis tik nori susipažinti. Kriksčiūnas, kaip mechanikas, turi jau pusėtinai gerą darbą, taip pat ir gerą pastogę pas Ragulius.

SUGRĮŽO IŠ BERMUDO SALU

Eleonora Griganavičiūtė, čia gerai žinomų veikėjų Jono ir Marijos Griganavičių, gyv. 2615 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa, duktė su drauge prieš kurį laiką laivą "Queen of Bermuda" buvo išvykusi į Bermudo salą atostogų.

Neseniai jos sugrįžo iš tos idomos kelionės.

Richmoniškis

MUZIKAS BR. BUDRIUNAS JAU MUSŲ TARPE

Birželio 4 dieną įvyko susipažinimo vakaras su naujai atvykusiu muz. Br. Budriūnu, kuris perėmė vesti Am. Liet. Balso Radio Klubą chorą.

Per keliolika metų mūsų mieste nebuvo tokio lygio muziko, kaip kompozitorius Budriūnas. Net abejotina, ar iš viso kada tokios muzikinės jėgos buvo pasiekusios Detroitą. Nors jau keletas chorvedžių pro mūsų akis praėjo.

Susilaukę tokio žymaus muziko, beveik neišvengiamai Radio Klubui turėjo suruošti susipažinimo vakarą su nauju muziku. Ne tik, kad choro nariai privalo pažinti savo vedėją, bet ir visiems Detroito lietuviams pravartu pažinti šį naują muzikos meistrą, kurio užduotis gana svarbi ir prasminga, nes jam teks mus žavėti su savo dainininkais oro bangomis per lietuvių radio pusvalandį.

Susirinkusieji į susipažinimo vakarą gavo gerą vakarienę, o po vakarienės vakaro vedėjas dr. P. Padalskis, apibūdinęs muz. Budriūno muzikinius sugebėjimus, perstatė keletą žmonių pareikšti savas mintis. Trumpai kalbėjo: Radio Klubui pirmininkas P. Medonis ir choro pirm. jaunas Medonis, broliai advokatai Kazlauskai (buvę tremtiniai), Tremtinių draugijos pirmininkas Urbonas, buvęs choro vedėjas Jonas Valiukas, naujasis choro vedėjas Bronius Budriūnas ir jūsu korespondentė.

Po gražių linkėjimų naujam chorvedžiui, visi ėjome į virsutinę salę, kur buvo paruošta muzikinė programos dalis. Čia dr. Padalskis pakvietė Joną Valiuką padainuoti. Jam akomponavo Helena Dailydaitė. Dainininkai klausytojai plojo ir iškviatė dar padainuoti. Toliau dainavo merginų kvartetas, akomponuojant jau naujam choro vedėjui B. Budriūnui. Jos padainavo tris daineles, kuriomis visi buvo labai patenkinti.

Perskaityta telegrama nuo muz. J. Žilevičiaus iš New Jersey, kuris linki B. Budriūnui geros kloties.

Vėliau buvo šokiai ir bendras pasilinksminimas. Žmonių buvo ne per daugiausiai, bet visi buvo geroje nuotaikoje ir vakaras praėjo tikrai linksmai.

Detroit, Mich., Naujienos

Perskaityta telegrama nuo muz. J. Žilevičiaus iš New Jersey, kuris linki B. Budriūnui geros kloties.

Vėliau buvo šokiai ir bendras pasilinksminimas. Žmonių buvo ne per daugiausiai, bet visi buvo geroje nuotaikoje ir vakaras praėjo tikrai linksmai.

LVS 6 SKYR. PERSIORGANIZAVIMO SUSIRINKIMAS

Šį sekmadienį, birželio 12 dieną, pirmą valandą po pietų, Antano mokyklos patalpose įvyksta svarbus LVS 6-to skyriaus susirinkimas.

Šiame susirinkime bus pranešimas iš Tautinės srovės seimo, įvykusio gegužės 21 ir 22 d. New Yorke.

Bus išsiaiškinti persiorganizavimo klausimai — LVS 6 skyriaus perėjimas į Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą. Kaip jau matėme iš DIRVOJE paskelbto naujos organizacijos statuto, ši organizacija yra tautinė kultūrinė, o ne partinė veiklos organizacija.

Todėl kviečiame į šį ypatingą susirinkimą visus senuosius narius ir rėmėjus, ir naujai atvykusius lietuvius, kurie jaučiasi šiai naujai organizacijai artimi. Mūsų senųjų veikėjų troškimas, kad kuo daugiausiai įsijungtų naujų lietuvių ir paimtų veiklą į naujas rankas.

Kas geriau supras apie Lietuvos reikalus, jei ne tas, kuris iš tėvynės buvo išvarytas ar pats dėl nepakenčiamų okupanto žiaurumų iš jo pasitraukė? Kurio širdis ir mintys kasdien linksta į tą brangią šalį — jo gimtinę, jo auklėtoją.

Kultūrinis gyvenimas, turime prisipažinti, mūsų senųjų lietuvių tarpe yra gerokai pasmukęs. Tas įvyko ne dėl mūsų kaltės, bet dėl to, kad mūsų tarpe buvo per mažai kultūrininkų. Dabar jų susilaukiame kas kart daugiau. Dabar ir laikas rūpintis lietuvių tautos kultūros pakėlimu šioje laisvoje Amerikos šalyje.

Taigi kviečiame visus naujuosius lietuvius prisidėti ir įsijungti į šiuos naujus mūsų tautos reikalus žygius.

LVS 6 skyr. valdyba ir ALTS, Mich. direktoriai

ATVYKSTA LIETUVIAI IŠ SVEICARIJOS

Rašytojas ir jūsu korespondentas Jurgis Glaudys gavo telegramą nuo Atlanto vandenyno, kad jau atvyksta į mūsų šalį. Lekniene su šeima iš Sveicarijos. Glaudžių šeimoje didelis džiaugsmas, nes jie senai jau laukia savo artimųjų, kurių išvažiavimo keliai buvo labai sunkūs. Bet dėka vietinių lietuvių gerų affidavitų, po beveik dviejų metų laukimo, jie pagaliau atvyksta.

BUVO IŠVYKĘ

Architektas Edmundas Arbačiauskas su savo žmona rašytoja Ale Rūta-Nakaite ir dukrele Vijoletė buvo išvykę Chicagon aplankyti giminį.

Valerija Kriaučiūnienė su savo naujais gyventojais Bliūdžiais irgi buvo išvykę į Chicagą aplankyti, o naujieji dar tik susipažinti su senai Amerikoje gyvenančiais giminėmis.

Stepulioniai su dukrele Valerija ir Glaudžiais buvo išvykę į Clevelandą ir ten dalyvavo BALFO vakare. V. Stepulionytė dainavo solo, o J. Glaudys kalbėjo ir deklamavo.

LIETUVIAI IR VĖL PASIRODYS

Birželio 19 dieną International Institutas statys kartinį akmenį savo naujam namui. Ceremonijoje kviečia dalyvauti visas tautas, o kai kurias ir programoje pasirodyti. Kviečia ir lietuvių dalyvauti programoje su tautiškais šokiais. P. žemaitienė jau ruošiasi su savo jaunutėmis šokėjoms. Iškilnių eisenoje bus nešama ir lietuvių vėliava. Iškilnių laiką pranešime vėliau.

M. Sims.

BRONIUS BUDRIUNAS

reiškia viešą padėką P. ir P. Medoniams ir jų sunums už pagalbą atvykti ir globą čia atvykus, Detroito Lietuvių Radio Klubui ir visems susipažinimo vakaro rengėjams, kalbėtojams bei dalyviams ir telegrama sveikinusi J. Žilevičiui — už malonius sveikinimus ir linkėjimus.

WATERBURY, CT.

LIUDNŲ SUKAKTUVIŲ PAMINĖJIMAS

Birželio 15 dieną sueina devyneri metai, kai Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą.

Waterburio ALT ruošia tos liūdnos sukakties minėjimą birželio 18 dieną.

šeštadienį, 8 val. vak., šv. Juozano parapijos salėje (John St.) Minėjime dalyvaus ir kalbės generolas K. Musteikis, buvęs Lietuvos krašto apsaugos ministeris tuo metu, kada Maskvos kariuomenė įvygiavo į Lietuvą. Specialioj minėjimo programoj bus atvaizduota Sovietų klasta ir skriaudos, padarytos Lietuvai ir lietuviams.

Visi Waterburio lietuviai kviečiami dalyvauti minėjime. Minėjimo rengimo Komitetas: A. J. Aleksis, Dr. M. J. Colnev, M. Endrikaitė, T. Matas, A. Orantas.

TURIU KNYGŲ!

Kam reikalingos, atsiliepkite, duosiu jų vardų sąrašą. Rašykite:

J. K. Urbaitis
646 Thompson Ave.
Donora, Pa.

Clevelando Naujienos

ISSKRIDO PASITIKTI GIMINIŲ TREMTINIŲ

Frank Vester su žmona, gyv. 1328 55th St., 4 birželio išskrido į New Yorką pasitikti Mrs. Vester sesers dukters Plečkaitienės Petrės su vyru.

Plečkaitienė yra taipogi gerai žinoma Clevelande mirusios veikėjos P. Kundrotienės sesers duktė. Kundrotienė savo giminaitės Plečkaitienės labai laukė ir buvo sudariusi reikalingus dokumentus, bet mirė nesulaukus. Dabar iš naujo darbo ir buto garantijas yra išrašęs Mr. John Smigel, Preston Hollow, N.Y.

Vester'iai grįš 20 birželio su Plečkaičiais.

HIPPODROME

Nuo trečiadienio, birželio 15 dienos čia rodoma spalvota filmakomedija "The beautiful Blonde from Bashful Band", kur vyriausią rolę vaidina Betty Grable.

Filmoje daug muzikos, juoko, taip pat ir vakarietiško nutyčių.

CENTRAL ARMORY

Ateinanti antradienį, birželio 14, Central Armory vėl bus imtynės, kuriose vėl susiims Fred Bozik su Don Eagle. Imtynių rengėjas Jack Ganton šiam vakarui yra numatęs australiškas porines imtynes, kuriose dalyvaus iš vienos pusės Dr. Ed. Meske ir Wladek Kowalski, iš kitos — Jack Vanski ir Jim Henry, kuris šį sezną pirmą kartą pasirodo.

Be to, Sandor Kovacs, prieš

PADEKITE SURASTI

Kazys Dūda iš Riceville, Iowa, ieško Kazimiero Vaičiškausko, paėjusio iš Lietuvos, iš Kairiškų kaimo, Tryškių parapijos. Kas apie jį žino, prašom pranešti tiesiai K. Dūdai.

Kunigas J. Juozas Aranauškas, Coll. St. Stanislas, MONOS Belge, (Europe), prašo atsiliepti Valulius, kilusius iš Norūnų k., Vaškų valsčiaus, prieš paskutinį karą gyvenusius Chicagoje, ir seseris Martynaites, kilusias iš Gelčių km., Lauksodžio parapijos.

Prano Lukošiaus, kilusio iš Sviliukų kaimo, Josvainių vl., Kėdainių apskr., ieško Ignas Smigelskis, jo sesers sūnus, kurio dabartinis adresas yra: Ignas Smigelskis, (16) Heuchelheim Giessen, In der Ecke 3, Hessen-Germany, US Zone.

tris savaites laimėjęs imtynes "aštuoniukėje", susiims su Jim Wright iš San Francisco. Ir dar — Billy Fox bandys jėgas su atvykėliu iš Bostono, George O'Hara.

Bilietai pas Richmand Brothers, 736 Euclid Ave., MAIN 0967 ir Central Armory, Prospect 4121.

Kainos: Rezervuotos po \$2.40 ir \$1.80. Įėjimas — \$1.20. Dūrys atviros nuo 7:00 val vakaro. Pirmos rungtynės prasideda apie 8:30.

SV. JURGIO PARAPIJOS KATALIKŲ KARO VETERANŲ 613 POSTAS

birželio 26 dieną, sekmadienį, rengia didelį pikniką, kuris įvyks Richmond Country Club, Highland Road. Bus šokiai, bufietai, baseball žaidimas.

NAUJOSIOS PARAPIJOS TRETTININKES

rengia pikniką ir kortavimo vakarą Naujosios parapijos Sode, Sekmadienį, birželio 12 dieną Pradžia 3 val.

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence.

Savers always welcome

The Cleveland Trust Company

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bld. Telef.: MAIN 1773.

Jūsų Naujas Namas NĖRA Moderniškas be 1949 MONCRIEF šildymo įrengimas ANGLIMS-GASUI-ALIEJUI

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutačiau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užėiga

6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Užkviečiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus. Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co's BASEMENTE

Moterims ir mergaitėms geri dydžiai iš šių populiarių

U. S. WAC & WAVE TYPE OXFORDS

Padaryti ant garsių reguliuojamų korpalių, iš tikros veršiuo odos, su Goodyear apsiuvimo įtaisais.

4.99

JUODI ar RUDI

DYDIS 4 - 9

Grupėse pločiai

nuo A iki D

- Veršiuo oda
- Lenkto ažuolo, oda
- Pilnas odinis pamušalas
- Reguliuoti kulnai
- Odiniai vidpadžiai
- Goodyear apsiuvimo konstrukcija
- Pilno užkulniai
- Aukščiausios rūšies darbas

Atsiprašom: Nei paštu nei telefonu užsakymų nepriimam

Basement Shoe Department

Politinis idealizmas ir realizmas

Rašo Julius Smetona

Senovės Roma ir Jungtinės Amerikos Valstybės

Paskutinių kelerių metų bėgyje amerikiečių spaudoje pasirodė eilė straipsnių, lyginančių senovės Romos imperiją su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Tuose straipsniuose buvo daug kalbama apie šios šalies panašumus su senovės Roma, bet labai nedaug apie skirtumus. O skirtumų išskėlimas šiuo metu, kada kalbama apie Amerikos taikos idėją arba Pax Americana, kai tik būtų buvęs labai įdomus.

Pax Romana

Romoje vyravo politinis realizmas, o Jungtinės Valstybės bando vadovautis politiniu idealizmu. Romos valstybė gyvavo 1000 metų ir ji kelis šimtus metų diktavo pasauliui taiką, žinomą kaip Pax Romana. Tai buvo žiauri taika, pagrįsta absoliučiu Romos viešpatavimu, bet vis dėlto tai buvo taika, kurios pavėsyje išaugo didelė civilizacija ir kuri pažyginama ilgą laiką didelei žmonijos daliai laidavo ramų gyvenimą.

Romėnų realizmas

Būdami realistai, romėnai negalėjo pakęsti jokios kitos jėgos savo pašonėje. Aiškus dalykas: jei dvi galingos valstybės turi gyventi viena greta kitos, nei viena iš jų negali likti pasaulio daliai diktuoti savo taikos, bet turi skaitytis su antrąja. Kai Romos pašonėje išaugo galinga Kartaginos valstybė, romėnai išskė šūkį: Kartagina turi būti sunaikinta! Ir jie kariavo tol, kol ištikrųjų iš Kartaginos teliko griuvėsiai krūva. O po to jie Kartaginai padiktavo savo taiką. Tokia žiauri buvo Pax Romana...

Amerikiečių idealizmas

O kokia yra Pax Americana? Teorijoje ji yra pagrįsta kilniais teisingumo ir teisėtumo obalsiais, siekiančiais patikrinti visai žmonijai laimę ir gerovę. Bet praktikoje ji pasireiškia nuolaidumu bolševikams ir kone pusės pasaulio atidavimu Maskvai. Ir žūsta, raudonojo tiro nepripausti, milijonai nekaltų žmonių. Jie žūsta begalinio sielvarto apimti, nesulaukę savo vilčių ir svajonių išsipildymo.

Romos politinis realizmas nebūtų pakentęs Maskvos savo pašonėje. Ne tiek dėl Maskvos tirioniskumo, kiek dėl to, kad pats stiprios Maskvos buvimas nebūtų suderinamas su Romos viešpatavimu. O Amerikos politinis idealizmas leidžia nekludomai augti Maskvos galybei ir pro pirštus žiūri į jos plėšikavimą silpnųjų sąskaiton.

Nusikaltimas nėra politinis įsitikinimas.

Politinis Amerikos idealizmas skiriasi nuo Romos realizmo ir vidaus santykiuose. Roma nebūtų pakentusi išdavikų valstybės viduje, o Amerikos komunistai, kurie yra toki išdavikai, nes skelbiąsi lojalesniais Sovietų Sąjungai, negu savam kraštui, naudojami tokiomis pačiomis teisėmis bei privilegijomis, kaip ir lojalūs piliečiai. Komunizmas, mat, idealistų amerikiečių laikomas politiniu įsitikinimu, o politinių įsitikinimų laisvė yra garantuota Amerikos konstitucijos...

Bet valstybės išdavimas, keštinimasis jėga nuversti teisėtą valdžią, tos pačios konstitucijos yra laikomi didžiaisiais nusikaltimais, ir reikia nepaprastai laikos vaizduotės, kad būtų galima didįjį nusikaltimą palaikyti politiniu įsitikinimu. Bet fak-

tas lieka faktas, kad šiandien Amerikos komunistai, betykodami durti peiliu į nugarą teisėtai šios šalies valdžiai, užuot buvę už groty, ne tik vaikšto laisvi, bet ir laisvai veikia.

Sviesos ir Vakarų triumfas

Nėra reikalo įrodinėti, kad dabartinė Amerikos politinio idealizmo forma ne tik nepalengvina bolševikų pavergtų tautų būvio, bet yra pavojinga ir pačios Amerikos gerovei. Katastrofai išvengti ir gero triumfui prieš pikta pasiekti, yra būtina šios šalies politinį idealizmą surealinti. Metas jau vėlyvas ir nusistatymo pakeitimo nebegalima toli atlioti. Vietoj palmės šakelės siūlymo Maskvos niekšams, jiems turi būti praneštas plieninis sprendimas: **Piktoji Maskvos galybė turi būti sunaikinta!**

Tik tą įvykdžius, Amerikos politinis idealizmas galės įgyti realias, gyvybingas formas. Tik Kremliai kritus, nukanikinta žmonija galės džiaugsmingai sušukti: "šviesa iš Vakarų parbloškė tirną ir įkvėpė mums naujos gyvybės viltį!"

DP PROTESTO DEMOSTRACIJOS

Netrukus po didžiosios DP protesto demonstracijos Miunchene, apie kurią jau buvo plačiai rašyta, sukruto ir kitų miestų tremtiniai. Braunšveigo Rotalijos kareivinių kieme susirinko apie 1,500 lietuvių, latvių, ukrainiečių, estų, baltgudžių ir rumunų protesto demonstracijai prieš bolševikų terorą anapus geležinės uždangos. Po iškilmingų pamaldų kiekvienos tautos atstovas paaiškino susirinkusiems mitingo reikšmę ir buvo priimtos rezolucijos įteikimui okupacinės valdžios įstaigoms. Iš anksto informuojant miesto valdžią, policiją ir IRO įstaigas, demonstracijos dalyviai su plakatais ir vėliavomis žygiavo miesto centro link, pakelii paskleidžiant informacinius lapelius vokiečių kalba. Tvarka demonstracijos metu buvo pavyzdinga ir vokiečių policija laikėsi visai korektiškai.

LLLV/SB

Lietuvių Kalbos Vadovą dar galima užsisakyti

Laikas bėga, knyga spausdinama. Paskubėkite ją užsisakyti. Tik \$2.50 - 700 puslapių knyga. Pinigus siųskite žemiau nurodytu adresu.

Knygos autorius profesorius Pranas SKARDŽIUS rašo: "Vieno žodžiu, tai bus tam tikras mūsų kalbos ir drauge su tuo tautinės kultūros aruodas, kuris atskleis prieš mūsų akis mūsų tėvų kalbą, mūsų tautinės kultūros atspindį, ir tuo pat metu primins mūsų tautos savaimingumą, jos laisvą tautinę kurybę ir laisvės troškimą."

Aš džiaugiuosi, kad Tamstai ruošiu Amerikoj mūsų Vadovui kelia. Nuširdi lietuviška padėka už tai. Mano bus uždavinys neapvilti Jūsų pastangų."

Užsiprenumeravę, knygą gaus tiesiai iš Europos.

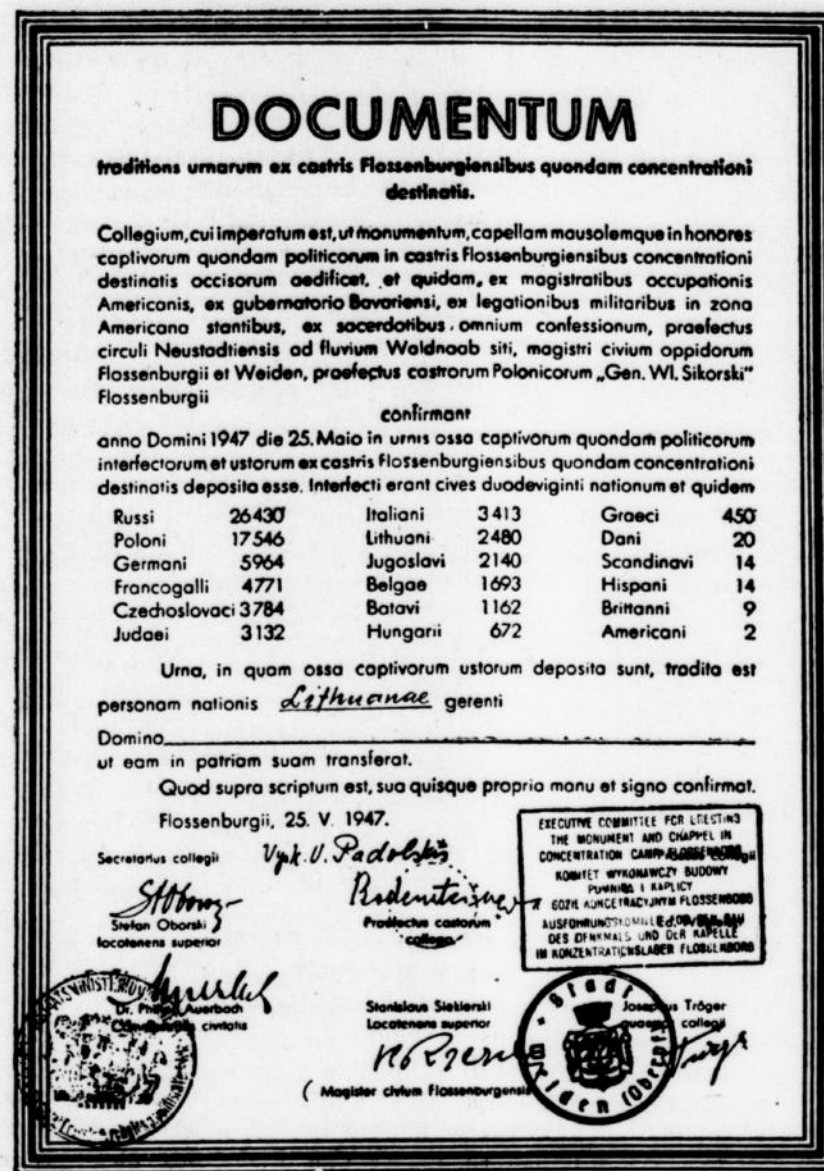
Juozas Audėnas

Generalinis Įgaliotinis
14 Townsend Street
Boston-Roxbury, Mass.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS
—kur pažymėta visi Lietuvos miesteliai. Kaina 50c

TEN SUDEGINO 2480 lietuvių

Šiandien pradėdame spausdinti iliustruotą aprašymą apie Flossenbuergo koncentracijos stovyklą. Aprašymą ir iliustracijas prirėgė mūsų korespondentas Vokietijoje Balys Gaidžiūnas, kuris ir pats yra buvęs arti prie eilės patekti į vieną iš tokių degintuvių.

Dokumentas, surašytas lotynų kalba 1947 metais gegužės 25 d. ir patvirtintas specialiai sudaryto komiteto ir valdžios įstaigų, kad Flossenbuergo koncentracijos stovykloje buvo sudeginta 18 tautų 73,296 asmenys. Šis dokumentas išduotas su nužudytųjų palakų urna, kad ji būtų parvežta į savo tėvynę. Lietuvių vardu dokumentą pasirašė vyskupas V. Padolskis.

Lietuvių tauta kovoje dėl savo laisvės iš svetimųjų yra patyrusi daug skriaudų. Mes turime eilę vietovių, kuriose sudėtos labai didelės kraujo aukos. Štai kryžiai — carų Rusijos žiauraus persekiojimo baisus pavyzdys. Štai Pravieniškes, Rainių miškelis žemaitijoje, Parnėvėžys ir eilė kitų žudynių vietų — žiauraus komunistinio siautėjimo pasibaisėtinas paveikslas. Štai ir Flossenbuergas, Vokietijoje — nacių siautėjimo sukurta neįtikėtina tikrovė. O kiek tokių ir dar baisesnių vietų mes atrasime po būsimą karą sovietų Rusijoje prie Kotlo, Vorkutoje, Sibire?... Ten nekaltų ir laisvę mylinčių žmonių malimas eina ne kiek mažesniu tempu, negu jis buvo vykdomas hitlerinės Vokietijos būdų.

Bet vieną kartą ateis teisybės valanda visiems, kaip ji atėjo ir nacinio siautėjimo vadams. Ir Flossenbuergo koncentracijos stovyklos "didvyriai", tūkstančiais užmuše, korę ir deginę nekaltų Europos gyventojų, patys buvo pakarti ant tų pačių kartuvų kablų, kurie ir dabar dar tebestovi liudydami žiaurią tikrovę...

Kai lankaisi Flossenbuergo mirties stovykloje, esi privertas išgyventi baisiausius jausmus. Čia kiekvienoje vietoje mirties paveikslai tebėra gyvi ir tarsi matai tuos tūkstančius žmonių, pro krematoriumo ka-

Flossenbuergo KZ sudegintųjų palakų urna, išduota lietuviams, kad laisvė atėjus būtų palaikoma Lietuvoje. Laikiniai ji išsiųsta į Ameriką ir laikoma Marianopolėje

miną nuėjusių į aną gyvenimą.

Taip, 73,296 jau niekad nebevaikščios žemės takeliais ir niekas nebepriksiš tų 2480 mario tautiečių, kurių belaukdamas naktis praverks motinos, seserys ir sužadėtinės. Jie žuvo baisiausiose apylostose ir likusiais paliko kraują rašytus testamentus kovti iki pergalės. Testamentus kovoti iki pergalės. Pirma kartą man teko Flossenbuergo būti 1947 metų Sekminėse. Tada Flossenbuergo buvo didelės iškilmės — šventino žuvusiųjų atminimui pastatytus garbės paminklus. Iš visų Vokietijos vietų buvo suplaukusios minios žmonių. Tada, prie ge-

riausių norų nebuvo galima atidžiai viską apžiūrėti. Žmonių minios plūdo ir stebėjos, kad taip galėjo įvykti. Net patys vokiečiai, gyvenantieji netoli tos vietos, kraipė galvas ir dažnas šluostėsi sąrašus už savo sužvejusių tautiečių kaltes. Todėl jau tada ryžausi Flossenbuergą aplankyti, kai tik bus tuščias ir niekas netrukdytų.

Proga atsirado šią žiemą. Netoli Flossenbuergo gyvenantieji lietuviai — iš Ambergo ir Veidenos — man mielai padėjo šią baisią lietuvių kančios vietą nufilmuoti ir nufotografuoti. Ir jei šis iliustruotas rašinys gali būti DIRVOJE paskelbtas — aš esu dėkingas Ambergo IRO Arėjos tarnautojui E. Balceriui, nuosirdžiai rėmusiam mano sumanymą. Nemažiau esu dėkingas ir DIRVOS redakcijai, sutikusiai apmokėti nemažus klišių gaminimo kaštus.

O apie Flossenbuergą reikia kalbėti. Tai baisių kančių vieta. Čia lietuviai, proporcingai nuo esamų gyventojų, atidavė pačią didžiausią kraujo auką. Vien Flossenbuergo koncentracijos stovykla visiems, kurie rėkia, kad lietuviai bendradarbiavo su naciais, duoda geriausį atsakymą: O kur kitose stovyklose nukankinti ir kalėjusieji. Jų ne šimtai, bet tūkstančiai.

Tūkstančiai žuvusių, kad mes brangintume laisvę.

(Daugiau kitame DIRVOS Nr.)

Kaip bus su dr. J. Šaulio biblioteka?

Ne tik tai knygos mėgėjai, bet ir plačioji visuomenė žino, jog pereitų metų rudenį su šiuo pasauliu atsiskyręs didysis mūsų valstybininkas dr. Jurgis Šaulys paliko Lugano, Šveicarijoje,

turtingą biblioteką.

Per daugelį metų jis rūpestingai rankiojo leidinius, ypatingai tokius, kurie turi kokio nors ryšio su Lietuva ar lietuvių tautos kultūra arba istorija.

Dr. Šaulys daug keliavo. O kur tik užsukdavo, tai ieškodavo ne kokių pasilinksminimo vietų ar kitų svetimų įdomybių pamatyti, bet dairydavosi progos susipažinti su senų ir retai randamų knygų pirkliais. Ir vis ieškodavo pas juos ko nors, kas gali būti svarbu lietuvių tautos, jos istorijos, kultūros reikalams. Ne tik ką radęs tuojau nupirkdavo, bet susipažindavo su tokiais knygų pirkliais ir užprašydavo, kad kai tik jie kur užtikis ką senais laikais ar dabar apie Lietuvą ar lietuvių atspausdinta, kad tuojau jam atsiųstų. Tokiu būdu vėlonis surinko

kelis tūkstančius mūsų tautai brangių knygų.

Šiandien, kai esame atskirti nuo tėvynės, toji biblioteka yra bene

turtingiausia liuanistikos rinkinys laisvajame pasaulyje!

Jo vertė yra tuo didesnė, kad lietuviškos literatūros užsieniuose iš viso labai negausu.

A. a. dr. Šaulys rinko ne vien knygas. Jis yra surinkęs labai daug senovės Lietuvos žemėlapių, kurie yra neįprastai svarbūs dokumentai Lietuvos istorijai.

Ne mažesnės vertės yra ir vėlonies privatinis archyvas. Bene nuo 1903 metų jis rinko visokeriopą istorinės reikšmės turinčią korespondenciją ir dokumentus, kurie jam patekdavo į rankas. Ilgus metus stovėjęs mūsų visuomeninio bei valstybinio gyvenimo sūkurio, vėlonis surinko gausų archyvą, kuris net ir ramiais laikais, turint savo nepriklausomą valstybę, būtų tikras lobynas naujesniųjų Lietuvos istorijos laikų tyrinėtojams. Ypatingai svarbi tame archyve medžiaga yra iš nepriklausomybės išvakarių — vokiečių okupacijos meto nuo 1915 metų ligi Vasario 16 dienos akto.

Šalia viso to dr. Šaulio bibliotekoje yra daug svarbios literatūros ir iš bendrosios istorijos. Taigi, vėlonies palikimas, susidedas iš kelių tūkstančių knygų, žemėlapių ir dokumentacijos,

turi didelę mokslinę vertę.

Tie rinkiniai ypač brangintini dabartiniais mūsų tautos gyvenimo laikais, nes juose yra daug dokumentų, kurie gali būti labai svarbūs ir Lietuvos išlaisvinimo bylos gynimui.

Bet lietuvių visuomenė turi žinoti, kad

tam rinkiniui gresia didelis pavojus.

Jau anksčiau dr. Šaulio biblioteka domėjosi vienas Jungtinių Amerikos Valstybių universitetas. Jo dėmesį labiausiai patraukė kaip tik liuanistikos rinkinys ir privatinis archyvas. Mažiau domėjosi žemėlapių ir bendrosios istorijos literatūra.

Par tam tikrus asmenis anas universitetas susidarė tikslų rinkinio sąrašą, atskyrė, kas jam įdomu, ir tą dalį įvertino doliariais. Susidarė suma, siekianti keliolikos tūkstančių dolerių. Galimas dalykas, kad netrukus bus susitarta dėl rinkinio dalies

(ir tai vertingiausios: liuanistikos ir archyvo!) perleidimo kainos.

Lietuvių visuomenei

yra kuo rimtai susirūpinti.

Šis vėlonies palikimas priklauso visai lietuvių tautai. Jis ir pats nekartą draugams yra išsitaręs, jog norėtų, kad po jo mirties rinkinys neišsibarstytų, o svarbiausia, kad jis pasiliktų lietuvių rankose.

Tiesa, dar gyvas būdamas, jis susirašinėjo su minėtu Amerikos universitetu, tačiau dabar, kiek esame informuoti, reikalai pakrypo kitokia linkme. Vienu žodžiu, palikimas gali patekti į labai garbingą ir simpatizingą vietą, bet... tuo atveju jis visiems laikams išlystų iš lietuvių rankų...

Ar galime tokios galimybės akivaizdoje pasilikti abejingi?

Esame tikri, kad kiekvienas lietuvis kultūrininkas visa širdimi trokšta, kad toks palikimas pasiliktų lietuvių rankose. Kur ir kaip jį tektų saugoti, yra antrašius dalykas. Šiandien svarbu pasiekti, kad a. a. Varpininko ir Vasario 16-tos akto dalyvio per visą gyvenimą tokiu pasisventimu rinktas kultūrinis lobis liktų lietuvių žinioje.

Atitinkamoms lietuviškoms įstaigoms yra pranešta apie sudariusią padėtį. Numanome, kad jos turi ir kitų rūpesčių. Bet norime tikėti, kad jos pajėgs tinkamai pasirūpinti išsaugojimu to didžiojo kultūrinio turto, kurį paliko vėlonis daktaras Jurgis Šaulys.

A. Gerutis,

Lietuvių Bibliografinio Archyvo Šveicarijoje Vedėjas

Latvių - Lietuvių Vienybės suvažiavimas

Nepriklausomybės laikais ir Lietuvoje ir Latvijoje veikė Latvių-Lietuvių Vienybės organizacija. Jos tikslas buvo stiprinti latvių ir lietuvių santykius ir pagaliau abi tautas vesti į vienišą susiliejimą. Tai buvo sunkiai pasiekiamas užsimojimas ir žengimas prie to tikslo sekėsi ne taip sklandžiai, kaip organizatoriams pradžioje atrodė.

Latvių-Lietuvių Vienybės organizacija buvo atgaivinta ir tremtyje. Pirmą kartą suvažiavimą Volterdingene, o šiemet toks suvažiavimas rengiamas vienoje iš tremtinių stovyklų Hannoverio apylinkėje. Numato apšvarstyti klausimus apie lietuvių ir latvių bendradarbiavimą, tarpusavinę paramą, vienybės darbą gyvenant svetimose kraštuose.

Kadangi keliant Pabaltijo kraštų nepriklausomybės atgavimo klausimą dažnai susiduriama su priekaištais, esą, tie kraštai yra per maži, kad galėtų ilgai nepriklausomi išsilaikyti ir tinkamai ūkiškai tvarkytis, tai šiame suvažiavime numatoma nagrinėti šių trijų kraštų sujungimo į vieną valstybę galimybes.

Tuoju po to suvažiavimo Neustade rengiami tautų bendradarbiavimo kursai, kuriems programą parengė Latvių - Lietuvių Vienybės vadovybė.

Iki šiol Latvių-Lietuvių Vienybė vadovavo latvių istorikas Julijus Bračs, žinomas tos minties kėlėjas ir organizatorius.

Tos organizacijos sekretorium ir spaudos informatorium yra Em. Skujenieks, kuris lietuviškai spaudai parengia biuletenius gražiai ir taisyklingai lietuviškai parašytus. Šiame DIRVOS numeryje dedama eilė žinių iš to biuletenio. Jos pažymėtos LLS/SB ženkle.

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

BIRŽELIO 15...

BIRŽELIO 15 amžiams pasiliks Lietuvos istorijoje baisiausių prisiminimų diena.

1940 metų birželio 15 svetimi tankai suvažinėjo Lietuvos laisvę.

1941 metų birželio 14-15 naktį svetimi budeliai nusiaubė visą Lietuvą, pagrobė dešimtis tūkstančių tautiečių į Sibiro nelaisvę.

Birželio 15 prasidėjo Lietuvai dar negirdėtos nelaimės, kurios trunka štai jau devyneri metai...

Birželio 15 tautos suvažinėta, sutraiskinta ir paniekinta viskas, už ką kovojo didieji tautos atgimimo žadintojai, Lietuvos valstybės kūrėjai, už ką kraują liejo pirmieji savanoriai, už ką kovojo beveik visi Amerikos lietuviai ir kam dirbo visa tauta per daugelį metų.

Tačiau, anot poeto žodžių, tauta parbloškta, bet nežuvus! Ir jos žudytojams neužteko vienos birželio 15 dienos. Tai kartojasi nežinia kiek kartų, ir vistiek lietuvių tautos dvasia tebėra nesulaužyta!

Lietuvos pavergėjų agentai, gėdydamiesi savo ponų darbų, stengiasi užginti tas baisias, kurios prasidėjo birželio 15 dieną.

— Ką? Išvežimai į Sibirą? Melas! Kam būtų tokios nesamoniškos reikalingos? Nieko panašaus nėra ir nebuvo! Lietuva tik dabar laisva, tik dabar ten vyksta spartus kūrybinis darbas!

Kaip šuns balsas nepasiekia mėnulio, taip tų pasidavėlių toki tvirtinimai nebeįtikins pasaulio.

Ak, ir mes visi norėtumėm, labai nuosirdžiai norėtumėm, kad tos baisios žinios, kurios pro geležinės uždangos plyšelius prasiskverbė iš tėvynės, pasirodytų esančios neteisingos...

Bet... Jau penki tūkstančiai gyvų liudininkų šiandien yra šioje šalyje, kurie savo akimis matė, kurie savo visa būtybe pergyveno tą "spartų kūrybinį darbą"... Tie tūkstančiai anais metais, dar tėvynėje būdami, turėjo skaityti laikraščiuose tuos pačius pasigyrimus apie "naują laimingą gyvenimą", kuriuos čia dar ir dabar bando kartoti gėdos ir sąžinės netekę budelių tarnai.

Tų žodžių pakartojimas ir dabar dar primena vidurnaktį į palangę privažiuojančius sunkvežimius, kuriais tiek daug tautiečių "iškeliavo"...

Ak, kaip būtų malonu patikėti tvirtinimu, kad "tokios nesamoniškos, kaip žmonių į Sibirą išvežimas juk niekam nereikalingos ir ju negali būti"!... Bet... Štai prieš akis dokumentas su statistika apie tai, kas įvyko birželio 15 prieš aštuonerius metus.

Tai yra žinios iš Naujosios Vilnios stoties. Iš pirmosios geležinkelio stoties ir rytus nuo Vilniaus. Iš tos stoties, per kurią ėjo birželio 15-21 dienomis traukiniai su lietuviais į Sibirą...

Salti ir žiaurūs skaičiai. Žiaurūs todėl, kad tie skaičiai rodo ne prekių, o žmonių kiekius. Nors šalia to stovi kiti skaičiai — važtaraščių numeriai — lygiai taip pat, kaip galvijų, kaip daiktų transportuose...

Štai skaičiai:
Važtaraštis nr. 119148, vagonų — 35, žmonių — 1225, paskyrimo stotis — Lokot, Altajuje.
Nr. 119154, 75 vagonai, 2625 žmonės, Kulunda, Altajuje.

Nr. 118548, 70 vagonų, 2450 žmonių, Bijsk, Altajuje.
Nr. 119165, 29 vagonai, 1015 žmonių, Makst Orenburg, Kazachstane.

Nr. 119164, 86 vagonai, 3010 žmonių, i Novosibirską. Ir taip toliau. Iš viso — 19 traukinių, 871 vagonas su 30,485 žmonėmis. Tai tik ta viena geležinkelio linija, ir tik per šešias dienas: nuo birželio 15 ligi 21...

Ar tai melas? Penki tūkstančiai gyvų liudininkų yra čia pat, kurie beveik visi patys matė tuos traukinius, stovėjusius įvairiose Lietuvos geležinkelių stotyse, kurių tarpe yra ir tokių, kurie patys buvo kai kuriuose iš tų traukinių ir turėjo laimės iš jų ištrukti, kai aplink ilgiau užsilikusius tuos traukinius pradėjo kristi... Stalino buvusio bičiulio ir samokslininko Hitlerio bombos.

Deja! tos baisios nesamoniškos, kažkam buvo reikalingos. Ir vilkai, nors ir kažin kaip jie būtų Maskvos kalvėje savo liežuvius nusismailinę, dabar jau negali itikinti, kad šiandien jiems nebereikia to, ko tada reikėjo...

O vistiek lietuvių tauta dar nežuvus! Kol gyva nors jos dalis, tol ji kovos ir šauksis į pasaulį teisybės.

Birželio 15 yra diena, kada tas teisybės šauksmas su didesniu skausmu ir su didesne jėga veržiasi iš kiekvieno lietuvio širdies.

Tiems, kurie pergyveno birželio 15-tąsias, nereikia to priminti. Bet ir Amerikos lietuviai, kurie tik iš kitų pasakojimų žino, kas tai yra lietuvių tautai birželio 15 diena — prisidėkite prie tautos protesto, atsiminkite tą dieną ir jums taip pat padarytą baisią skriaudą!

Buv. Lietuvos Šaulių Sąjungos Vadas pulk. Pr. Saladžius per Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimo dalyvius karštais žodžiais kreipėsi į visus Amerikos lietuvius:

— Birželio 15 diena ir čia, ir visame pasaulyje tebūnie lietuvių liūdesio ir protesto diena: nerenkime niekados tą dieną jokių pasilinksminimų, jokių iškilnių, nerenkime nei vestuvių nei kitokių šeimyninių švenčių, padarykime tą dieną visuotinio lietuvių liūdesio, protesto ir pasiryžimo dieną!

Išlikusių. Supraskime tai, atjaukime ir padarykime!

Kitų akimis...

DRAUGAS, paminėdamas New Yorko seimą ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos sudarymą, klausia — kodėl sąjunga nepavadinta tautininkų sąjunga...

Hm... O kodėl DRAUGO redaktoriaus vadovaujama Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacija nepavadinta krikščionių-demokratų federacija?

Organizacijos vardą parenkant, paprastai turi reikšmės ne tik esminiai, bet ir formaliniai sumetimai. Tur būt jų buvo ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vardą pasirenkant. Bet tai nereikia, kad tokį vardą pasirinkusieji būtų bijoję tautininkų vardo. Priešingai, visa eilė kalbėtojų, turėjusių karščiausią pritarimą, seime pasibrazė, kad:

— Tautininkų vardas su mumis sujungtas jau kelios dešimtys metų, mus tautininkais vadina, ar mes to prašysim ar ne prašysim, ir mes to vardo nebijom, nesigėdijom, o juo didžiujamės!

Toliau DRAUGAS pastebi, kad, nors statute ir pažadama tolerancija religijos dalykuose, tačiau pozityviai už religiją nepasiskako.

Tikra tiesa, bet ne viskas. Nepasiskakoma ir prieš. Iš viso tas "už religiją" ir "prieš religiją" ALT Sąjungos uždavinio programoje neturi progos pasireikšti. Ir sąmoningai nenorima, kad tas klausimas būtų painiojamas ir reikalus, kurie visiems — "dieviams" ir "bedieviams" — lietuviams vienodai svarbūs ir brangūs.

Tai yra principas, kurį patį ir J. Kuprinis per tą patį DRAUGĄ. Norintiems pozityvaus ir negatyvaus pasireiškimo religijos reikaluose, yra gana atitinkamų organizacijų ir...

ŠNIOKŠCIA SRAUNIOS UPĖS

Lietuvos partizanų daina

Šniokščia sraunios upės, ašarom patvinę,
Kur ištyško kraujas, stiebiai rugys...
Motina išvežęs, tėvą nukankinęs,
Nesiliauja siautės Kremiaus kraugerys...

Žemę tvindo kraujas, laisto margą žiedą
Ir žemyn nubėga stiebiu žaliu...
Motinai per veidą ašara nurieda:
Novejo neteko ji vaikų kelių...

Tave spiaudo, spardo, gatyvėse paguldo,
Tave uoliai slepia priemiesčio griovy...
Vyturėliui giesmę rytmetinę čiulbant,
Dar lašelio kraujo ieško jie Tavy...

Kaubaurliai žemių ir mediniai kryžiai
Tau nubarstė kūną, Lietuva mana.
Bet gyvent ar žūti sūnūs pasiryžo,
Kraujo, siaubo, smurto Tau, Šalie, gana.

Nedejuok, Tėvyne, neparodyk skundo:
Amžiais vargus kentus — vieną kartą gana.
Grioviuose, bruzgnyuos Karžygiai vėl bunda:
Iš kupstelių kyla Rytmečio Diena.

Plauks iš rūko kryžiai tėviškės eglyno.
Rasoje paskendę mėlynai šilai...
Bus sunku tikėti, Lietuva Tėvyne,
Kad iš kraujo jūros Tu gyvent kilai.

Susiburs į gretą sūnūs nuo Kybartų,
Juoksis šviesiaplaukis Priešilio sūnus...
Kas, kad juoda žemė pridengė juos kartą,
Dirbti, kurt, laimėti jie ir vėl išbus.

Žemė krauju soti kels į saulę diegą,
Uosis plačiaakis vėl išskleis lapus...
Čūs ne amžiams žuovot — Jūs paislę miegat,
Ir kiekvieną žingsnį seksit, broliai, mus.

Nuomonės

Svarbiausia — nieko neslyskit!

VILNYJE kaž koks "Tėvelis" apsidžiaugė, kad jau nėra jokios "geležinės uždangos", nes tūla Stella Stern, gyvenanti Chicagoje, gavo kalbėti telefonu su Sara Spector, gyvenančia Kijeve.

Aš čia nematau nieko nuostabaus. Va, ir Višinskis neseniai kalbėjosi telefonu su Stalinu iš Paryžiaus, o vistiek negalima matyti, kas ten darosi...

Sara iš Kijevo svarbiausia prašė nieko jai iš Amerikos nešiušti... Man rodos, jeigu būtų išdrįsus, tai būtų prašius daugiau ir netelefonuoti...

T. D., Chicago, Ill.

į jų veikimo sritį ALT Sąjunga nesirengia brautis.

Kartą mūsų skaitytojas iš Bostono klausė: "Nuo kurio laiko Bimba įsodino savo agentą į KELEIVIO redakciją?" Toks klausimas jam kilo, paskaičius KELEIVYJE straipsnį apie "du ministerius, kur Lietuvos pasiuntinys Pietų Amerikoje buvo visai "bimbiškai" išdergtas. Būtų gana sunku atsakyti, nuo kurio laiko taip yra.

Bet tikrai, kone kas antrame trečiame numeryje KELEIVIS išverčia savo šiukšlių dėžę, tik ne į sąslavyną, kaip visi žmonės daro, o... savo skaitytojamams po nosim.

Po New Yorko seimo KELEIVYJE, matomai, pasitaikė "didysis valymas" ir sąslavų buvo papilta kelis kart daugiau... Tokių, kad ne tik Bimba, o visa Sniečkaus-Simkaus klika galėtų pavydėti!

Ką gi... Kiekvienas turi savo papročius ir saviškai elgtis. Bet... kol socialistų vardu kalbės laikraštis šitai reprezentuojasi, tai gal reiktų per daug ir nepykėti, jeigu kai kam dar ir šiandien sunku rasti ribą, kur baigiasi lietuviškas socialistas ir kur prasideda bolševikbernis...

Laisvoji valanda

Kodėl taip NEPAŽĪSTAME VYDŪNO?

Vydūno vardas yra žinomas bemaž kiekvienam nuo lietuvių spaudos nenusišalinusiam lietuviui. Visi žino, kad jis filosofas, rašytojas,

Mažosios Lietuvos žymus veikėjas, kai kas žino, kad jis ir muzikas, žino, kad jam jau 80 metų, ir kad jis dabartinio metu gyvena Vokietijoje, kaip vienas iš daugelio lietuvių tremtinių. Bet mes, kurie dažnas mokame kitais su pasididžiavimu pasakyti, jog Vydūnas yra vienas iš didžiausių lietuvių tautos mintytojų, — ar mes galime pasididžiuoti, kad patys pažįstame tas jo gilias ir kilnias mintis?

Deja, reikia prisipažinti, kad maža ir per mažas mūsų dalis galėtumėm tuo pasigirti. Dar prieš Pirmąjį Pasaulinį karą Vydūno vardas buvo labai savotiškai išgarsintas. Tais laikais, kada buvo dar tik keletas metų praėję nuo šios tokios laisvės lietuviškai spaudai atgavimo, kunigai iš sakyklų plačiai nurodinėdavo, kokias knygas skaityti geram katalikui galma, ir kokias yra "nuodėmė net į rankas paimti"...

Štai tuo metu jau tekdavo girdėti kalbantį savo tarpe moterėles, vos maldaknygę šiaip taip paskaitančias: — Kai imi knygą, reikia žiūrėti, ar nėra iš vėraus užrašyta "Vydūnas" Jeigu toks žodis yra, tai žinok, kad ta knyga tuoj reikia mesti pečiun... Galimas dalykas, kad tokios moterėlės net nežinojo, ką reiškia tas žodis "Vydūnas", bet joms buvo tik viena žinoma, jog tai yra ženklas, kad kygą reikia skubiai sudeginti. Tai, be abejo yra viena iš priežasčių, dėl kurių Vydūno mintys lietuvių tarpe neplačiai pasklido.

Kita priežastis — daugelio baimė skaityti vadinamus "sunkius" raštus. Išlikusių, daugumoje Vydūno raštų kalbama apie labai rimtus dalykus ir labai rimtai. Tokius dalykus skaityti ir į juos įsigilinti, juos suprasti nėra lygiai paprasta ir lengva, kaip kokią juokų knygelę skaityti. Bet, kaip Vydūno raštai toli gražu nėra tiek "bedieviški" kiek tas savo laiku buvo plačiai skelbiama, tai jie tikrumoje nėra ir toki "sunkūs" ar "neįkandami", kaip tai atrodo sprendžiant iš tolo, visai nepabandžius pačiam paskaityti.

Deja, dabar jau nėra tinkamas laikas sukurti plačiau pažinti Vydūno mintis, nes jo raštų dabar sunku gauti. Bet gana gerai bent daugelį vėdinisų pažįturį į dalykus galima pažinti iš vėliausiai išleistas nedidukės Vydūno knygelės, kurios vardas yra —

KALĖJIMAS — LAISVĖJIMAS

Čia Vydūnas rašo savo atsiminimus ir apmąstymus iš tų dienų, kada vokiečių valdžia jį suėmė ir kaltino už prasižengimus valiutos įstatymams. Tai buvo kaip tik prieš dešimtis metų.

Iš to kaltinimo nieko neišėjo ir pati valdžia nuo kaltinimo atsiskakė, bet Vydūną vis dėlto pralaidė kalėjime keletą mėnesių.

Mes čia perspausdiname kiek ištraukų iš tos knygelės. Tikimės, kad paskačiusiems tas ištraukas nor truputėlį prasiskleis nežinios uždanga ir ir atsiras aiškesnis supratimas apie tai, kas gi išties yra tas Vydūnas, kaip jis galvoja ir kaip supranta šio pasaulio apsirėikimus. Mes ypatingai norėjome atkreipti į Vydūno norą suprasti ir tuos žmones, kurie kitiems daro skriaudą... Į jo mintis apie pyktį...

Šis vėliausias iš išleistųjų Vydūno raštų yra bene vienintelis dabar gaunamas, be vargo, šį leidinį galima gauti ir per DIRVOS redakciją.

NUOTAIKOS

Ištraukos iš Vydūno knygos "Kalėjimas — Laisvėjimas" penktojo skyriaus, 19 - 23 puslapių.

Rašybą vartojame bendrinę, kuri kiek skiriasi nuo Vydūno raštuose vartojamos rašybos.

Tardytojo pastabos ir įtarimai sukėlė manye įvairiausių jausmų. O beveik visi jie buvo nemalonūs. Kilus pykčiui, vidaus tamsa lyg tirštėjo, Maniau susergas. Tur būt pačiam daugiau kenkia supykimas, kaip tiems, prieš kuriuos jis kreiptas. Greit kildavo manye dar ir pasididžiavimas ir tikra panika tiems, kurie skelbė mane nusi-dėjėliu.

Toliau nuotaika ir vėl pakito. Kaip koks pilkas rūkas užėdavo nusiminimas. Pradėjau many-

ti, kad aš tik jau kaž koks nesusipratėlis, kurs nenumano žmogaus pareigų, kurios mums pasidaro iš kitų žmonių būklės, ir taip įstringa į praskaltimą. Norėdamas pateisinti tardytojo elgesį, bandžiau save ko labiau menkinti ir žeminti.

Tokių būdų tai mano nuotaikje suposi pyktis, įsiširdijimas ir atsideidimas, pasididžiavimas ir nusiminimas, teisingas įvertinimas ir vėl pa-pelkimas žmnių. Tik nepasikeitė mano jausmas, kad prieš mane didėjas žmonių nelabumas, vieno-kito žadinamas piktais įtarimais. O tad vėl tik maniau, kad ir tas pats tardytojas stengiasi man apreikšti gerą norą.

Senai žinojau, kad pyktis gali žmogų staiga parblošksti ir net mirtinai sužeisti. Supykęs žmogus labai greitai padar visokių nesamonių. Paprastai pyktis naukia sąmonę. Todėl sukrinka visas protavimas. Pikčiurnos jau ir atrodo ne vien susiraukę, bet ir ligoti. O jų žygiai ir veiksmai dažniausiai yra priešingi jų pačių labui.

Tai nežinodami tūli žmonės dar stiprina savo linkimą pykti. Ir širdijasi pagalau dėl visokių menkniekių. Nenumano, kad tai visai netikslu. Matyt, apie tokius klausimus nedaug tegalvojamama. Nežinota, kad visas gyvenimas tada rieda nuokalniu taku. O jeigu ir nujausta, kad pyktis pačiam kenkia, tai retai kam žinoma, kad jo galima vengti. Paprastai tikėta, kad pykimas žmogui prigimtas ir todėl nepašalinamas. Ir žmonės pykčių patys žudosi.

Reikėtų apie tai gerai pagalvoti. Pyktis yra nuodinga būseną. Pykdamas žmogus nori kitam blogo. Didžiai supykęs geidauja kito-jo net žuvimo. Vadinasi, žmogui sukūlus būseną verčia kitą žudyti. Bet ji gyvena supykusiojo asmenyje ir todėl veikia pirma jį patį. Todėl ir temdo, arba net gesina esmiškąjį ir greit kūno gyvumą.

Mūsų laiku visa tai žinoti itin svarbu. Jausdamas, kad man keliama neapykanta, atsimindavau, kas visame pasaulyje darosi. Žmonės piktumui, (Perkelta į 7-tą puslapį)

VYDŪNAS

KALĖJIMAS - LAISVĖJIMAS

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio lėšomis išleido Lietuvos Skautų Sąjungos Brolijos Vadija

DET MOLD

1947

GAUNAMA DIRVOJE

Kaina 50 c.

Paštu — 60 c.

VILTIS

Mokslo, kultūros ir politikos žurnalas

Nr. 1

kovas

1949 m.

Galima gauti DIRVOJE 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Kaina 50 c.

Paštu siunčiant — 55 c.

NAUJAKURIAI

Mes kuriamės pačioje Chicagoje

Rašo J. Voldemaras.

Kai Lietuvoje būdavo kas paklausa, koks yra didžiausias lietuvių miestas, dažnas, ilgai negalvojęs, atsakydavo: — Chicago!

Kiekvienam nustebsiam dėl tokio atsakymo, buvo ir paaiškinimas:

— Taip, Chicagoje 100,000 lietuvių, o kuriame kitame mieste tiek rasi! Nei Vilnių, nei Kaune tiek nepriskaitysi, jeigu atmesai žydus, lenkus ir kitus...

Taip, Chicago buvo ir, tur būt dar labai ilgai bus "didžiausias lietuvių miestas pasaulyje", nes dabar Lietuvos miestuose kažin ar iš viso belieka nors kiek žymenis lietuvių kiekis... O Chicago lietuvių skaičius dabar kaip tik sparčiai didėja. Nenuostabu, nes iš čia daugiausiai išplaukė garantijų, tai daugiausiai ir iš anos pusės atplaukia tremtinių. Senieji chigagiečiai garantijų reikalė ligi šiol yra pasirodę, kaip tikri lietuviškos širdies patriotai. Žinau daug atsitikimų, kad užteko vieno kito laiško nuo visai nepažįstamo tremtinio, ir chigagietis lietuvis jau susirūpino jo partraukimu, viską atliko ir tas buvęs nepažįstamas tremtinys, žiūrėk, dabar čia jau gerai pažįstamas Chigagos... najakuris.

Taip naujakuriais virstantieji tremtiniai šitą brolių lietuvių malonę gerai supranta ir įvertina. Todėl tarp naujakurių ir senųjų gyventojų lietuvių yra užsimezgę tikrai nuostabių santykių. Senieji džiaugiasi, matydami pasipildančias jų gretas naujais, daugumoje jaunais ir energingais žmonėmis, visiškai ne tokiais palūžėliais dvasoje, kaip anksčiau buvo galvojama.

Jie negali atsidžiaugti, girdėdami vaikus ir jaunimą kalbant grynai lietuviškai, taip pat ir višose vietose, ne tik namie tarp savųjų. O jeigu kai kurie naujakuriai jau dabar ir angliškai moka geriau už kai kuriuos čia daugelį metų pragyvenusius, arba jei kurie geresnių darbų suranda ir gauna, tai dėl šito pasenusius nematyti nei pavydo nei nepasitenkinimo, bet priešingai, — jie didžiuojasi ir gėrįsi, kalbėdami, jog matomai Lietuvoj jau kitokis gyvenimas buvo, negu anais laikais, kai jie Lietuvą paliko, jeigu išaugo toki išsilavinę žmonės, iš kurių ne vienas net su amerikiečių jaunimu pajėgia lenktyniauti.

Chicagoje dabar jau reta sutikti lietuvių iš seniau gyvenančių tarpo, kuris nelauktų arba jau nebūtų sulaukęs tremtinių iš Europos, arba bent kitaip tremtinių nebūtų padėjęs. Tai visiškai patvirtina tas, kas buvo sakyta, kad chigagiečiai naujakuriai yra patenkinti.

Jau susidarė tradicija, kad prie įvairių parengimų daug prisideda ir naujakuriai, kurie visada šiltai sutinkami. Dažnokai ir pačių naujakurių sumanymu kas nors surengiama, bet tam dar jaučiamas meninių pajėgų ir sąlygų trūkumas, kadangi naujai atvykusiems dar tenka pradžioje gerokai apsisukti, kol susitvarko su butu, darbu ir kitais būtiniausiais gyvenimiskais reikalais.

Apie visus tuos reikalus galima pasakyti, "šis velnias" nėra toks juodas, kaip jis kartais piešiamas. Iš laikraščių Europoje buvo susidariusi nuomonė, kad su butais Amerikoje tikra katastrofa. Esą, net karo veteranai miega parkuose ar šturmuoja jiems dar nebaigtus statyti namus, kad tik gautų pastogę. Tiesa, buto klausimas nelengvas, bet galų gale dar kiekvienas randa pastogę, kurioje gali gana padoriai įsikurti.

Darbo reikale Chicago, atrodo,

irgi turi pirmenybę prieš visus kitus Amerikos miestus. Čia netik darba nesuhku rasti, bet ir atlyginimai aukštesni, nei kitur. Todėl nenuostabu, kad neretai naujakuriai atvyksta į Chicago iš kitų miestų, kur darbo reikalai stovi žymiai prasčiau.

(Vis dėlto nepatartumėm visiems, šiuos žodžius paskaičiuoti užsimerkus lėkti į Chicago, nes be jokių iš anksto sudarytų ryšių ir laimingojų Chigagoj galima lengvai sparnus nusivilti... D. Red.)

Tremtiniai pietinėse valstybėse

Rašo kun. dr. J. B. Končius

New Orleano apylinkėje cukraus plantacijų savininkai pasikvietė iš Europos tremtinius laukų darbams. Darbininkų sąlygos čia yra labai skurdžios, todėl lietuvių apie sunkią būklę pasiskundė laiškuose ir spaudoje. Net anglų spaudoje pasirodė trumpa žinia apie darbininkų skurdą. Todėl, pertraukęs savo poilsį, nuvykau į New Orleansą ir apylinkes, kad applančiuoti lietuvių — naujus gyventojus. Manau bus įdomu visiems sužinoti apie jų gyvenimą.

Lietuvių čia yra apie 20 šeimų, išsklaidytų vieni nuo kitų per 50 bei 100 mylių. Kaikuriose vietose yra po 2 ir 3 šeimas, kitur po vieną šeimą. Susisiekti su jais galima tik per laiškus, matydami pasipildančias jų gretas naujais, daugumoje jaunais ir energingais žmonėmis, visiškai ne tokiais palūžėliais dvasoje, kaip anksčiau buvo galvojama.

Tremtiniai, tarsi tyčia, apgyvendinti tolimiausiose užkampuose.

Keliai purvini, o kai padžiūna — dulketi. Man lankant tremtinius, reikėjo po keliolika mylių važiuoti per dulkes, kaip per debes. Kelio blogumas ir gyvenimas užkampuose būtų pakentami dalykai, tačiau kitos gyvenimo sąlygos, ypač kai kurių, yra visai nepakenčiamos ir negalimos. Bemaž taip blogai, kaip šalyje, kur yra priverstinai vergų darbai.

BUTAI

Darbininkų nameliai yra daugumoje paprastos palapinės, sukalto iš lentų, be lubų, tik su keliais perskyrimais, neva kaip ir kambariais. Kai kurių lentos kreivos ir kuprotos, matyti skyklės, kad net kirmėnai bei vabzdžiai gali laisvai landžioti ir lietus perlyja kiaurai. Kai kurie tremtiniai turi tinklius languose ir duryse nuo vabzdžių apsiginti, bet daugelyje vietų gyventojai — darbininkai neturi nei tinklių, nei langų, nei durų; langų skydai kai kurie uždengia maišais bei skarmalais.

Tiesa, čia žiemos nėra, klimatas labai karštas. Palapinės nuo saulės taip įkaista, kad negalima pakesti, ypač ten, kur nėra lubų.

Lietuviai, kaip gabūs ir pažangūs žmonės, stengiasi patys gerinti sąlygas. Pavyzdžiui, Bačkaukai ir Vasiliauskai, apsigyvenę Mathews sodyboje, išprase iš savininko medžiagos ir patys įsidėjo lubas, apkalė iš oro popierio imitacijos lentelėmis, išdėžė ir tokiu būdu jų nameliai yra daug gražesni, negu vietos (ten gimusių) darbininkų.

Dėl namų dar galima būtų pakeisti, nes kai kurie nameliai yra visai geri, turi net vanden-

Pagyvėjus tremtinių atvykimui, pagyvėjo susirūpinimas ir likusiųjų atitraukimu. Dažnai išgirsti kalbant:

— Tai pas tave jau atvažiuo iš krajaus? Sakai, nice žmonės? Reiks ir man Washingtonan rašyti kodėl maniškį taip ilgai neleidžia...

Chicago nauji tremtiniai dabar atvyksta beveik kasdien. Naujakuriai šeima čia auga ir visi lietuvių tuo tikrai nuostabi džiaugiasi. Tik raudona žvaigždė paženklinantieji labai tu nepatenkinti. Bet lietuvių patriotai juos taip griežtai išskyrė iš savo tarpo, kad anų ir balnebesigirdi.

tieki, mokyklos ir visus patogumus. Blogiausias dalykas — atlyginimas.

ALGOS

Darbininkui (vyru) cukraus plantacijoje moka po \$2.90 už dieną. Kai kurie darbdaviai moka po \$3.00 ir net \$3.50 už dieną. Darbo valandos nevienodos. Vieni dirba po 9 val., kiti po 10 ir net po 11 ir 12 valandų per dieną. Daugumoje dirbančiųjų 9 val. gauna po \$2.90, o tie, kurie dirba daugiau valandų, gauna kiek daugiau; jie gauna po 32 centus už valandą.

Kai lyja — nedirba ir jokio užmokesnio negauna. Per dvi savaites daugumoje uždirba tarp \$18.00 ir 32.00. Už elektrą (kur yra), gazą, kurą ir apdraudą ligoje atskaito. Jei lyja per visą savaitę (čia pasitaiko), tai jokio uždarbio negauna.

Suprantama, kad šeimai su 2-3 vaikais jokių būdų maisto negali užtekti. Ji turi arba badauti, arba imti skolon maistą iš krautuvės. Kompanijos bei plantacijų savininkai turi krautuves ir duoda skolon. Tiek patirti, kad beveik kiekviena šeima yra prisiskolinusi.

Lietuviai, pagyvenę tik 6-7 savaites, jau yra skoloje po \$35.00 iki \$75.00.

Kai kuriose vietose savininkai duoda dirbti po 2 ar 3 dienas per savaitę, nors ir nelyja. Radau vieną lietuvių tremtinių šeimą prie Lackport, La., pas Mr. LaCoco, kuri dirba po 2-3 dienas savaitėje. Toji šeima iš 3 asmenų per 5 savaites badavo — nei sviesto, nei pieno, nei mėsos nevalgė. Radau juos nusiminusius ir nepaprastai susirūpinusius. Šis tremtinys B. yra tikras ūkininkas iš Panevėžio apylinkės. Anglų kalbos nei žmogus, nei 14 metų dukra visai nemoka. Nežinojo nei kam pasiskųsti ir nei kaip iš ten išsigelti. Kai jų užklausa, kaip sekasi, tai apsisverkę ir pareiškė:

— Blogai, kunigėli, ir labai blogai. Mes čia badaujame ir nežinome, kas daryti ir kur pasidėti. Kodėl mums neleidžia dirbti kasdien, nes dirbame po 2 ar 3 dienas į savaitę už \$2.90 per dieną. Tegaliame tik duonos nusipirkti ir sriubos išsivirti. Vokietijoje stovykloje buvo geriau pavalgyti ir tinkamesnį butą turėjome, negu čia, — pareiškė B.

Toliau jis tęsė: — Esame labai nukentėję. Mano brolis Jonas ištremtas į Sibirą, kur kenčia šaltį. Ir man čia nepavyko surasti tinkamų gyvenimo ir darbo sąlygų.

Mat, jo brolį ūkininką Joną su šeima komunistai rusai 1941 m. birželio mėn. išvežė į Sibirą, o jam pavyko pasislėpti. Kai 1944

m. antrą kartą raudonieji užėmė Lietuvą, jis pabėgo į Vokietiją.

Patyręs šią jo tragišką būklę, nuvykau pas dvaro savininką LaCoco pasikalbėti. Jis tuoj pradėjo man aiškinti, kaip jis "rūpinasi" tremtiniais ir juos "gluboją"... Patyriau, kad jo nepataisysiu ir todėl rytojauš dieną nuvykau pranešti jam, kad tremtiniai iš jo bus išgabenti. Drauge su manim nuvyko kitas asmuo, nes maniau, kad turėsiu sunkenybių. Jo elgesys buvo arogantiškas, baisus, nes jis tuos žmones skaitė savo "nuosavybe" ir pareiškė jų neišleis.

Nežiūrint jo grąsinimų, gegužės 18 d. nuvykome specialiu autobusu ir išgabėnomė lietuvių ir nelietuvių šeimas į New Orleans. Buvo pranešta policijai ir valdžiai, kad išvengus komplikacijų, tačiau savininkas nedrįso daryti kliūčių ir šią šeimą su kitais tremtiniais išsiuntė į Brockton, Mass. Jie ten atsikvėps, turės gerą gyvenimą ir nereikės lyginti savo būklės su brolio, kuris tebėra Sibire.

Panašių, labai sunkių gyvenimo sąlygų čia yra, bet yra taip pat ir tokių, kurie pakentami gyvena.

Daugel vietų radau, kur gyvena miškuose, per keletą mylių nuo miestelio ir negauna nei pieno, nei šviežios mėsos, lygiai kaip tremtyje. Iš šių sunkių sąlygų reikia visus lietuvius išgabenti, nes

pagerinti jų būklę čia neįmanoma.

Negaliu suprasti nei tų žmonių, nei jų gyvenimo sąlygų. Suteikiau informaciją vietinei valdžiai ir Washingtone. Kada ir kokių būdų nepakenčiamos darbininkų sąlygos cukraus plantacijose bus pakeistos, parodysi ateitis.

Lietuviams tremtiniais vykti į pietines valstijas nepatartina.

Jie nepakels nei karšto klimato, nei šių sunkių sąlygų.

Šiąją progą nuostabiškai kreipiasi į Amerikos lietuvių paršydamos ištieti brolišką, artimo meilės ranką parsikviečiant tremtinius iš Vokietijos ir Austrijos į savo pastogę, kad nereikėtų jiems, tiek daug vargusiems, dar dar čia atvykus skurdą nešti.

Kun. dr. J. B. Končius
BALFo Pirmininkas

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Apie š.m. birželio 3 d., laivu "Marine Tiger" į New Yorką atvyksta šie lietuvių tremtiniai:

Czesna Anna — Chicago, Ill.
Galinis Jonas, Agota — Kearny, N. J.
Genat Ana, Erwin, Erika — Brooklyn, N. Y.
Gregoris Liudas, Eduardas — Sandoval, Ill.
Kikutis Kristupas, Viktorija — Collinsville, Ill.
Lukoševičienė Paulina — Elizabeth, N. J.
Mazuraitis William — Braddock, Pa.
Mickūnas Vladas — So. Boston, Mass.
Micipovienė Ana, Ramybė — Brooklyn, N. Y.
Noyak Marijona, Anna, Julijona, Marija, Elena — Chicago, Ill.

Apie š.m. birželio 6 d. laivu "General Holbrook" į Bostoną atvyksta šie lietuvių tremtiniai:

Eitmanas Algirdas — E. Hartford, Conn.
Gedutis Antanas, Stasys — Bridgewater, Mass.
Grudzinskas Ona, Irena, Vitalius — Ozone Park, N. Y.

KAD TAIP ANKSČIAU...

Prie kun. dr. J. B. Končiaus straipsnio.

Šių metų DIRVOS 1-me numerio sausio 7 d. buvo parašyta:

"Turi būti atvirai ir nedviprasmiškai išsiaiškinta, ar čia nėra savotiškos prekybos žmonių likimu.

Tremtiniai, be abejo, su džiaugsmu puls ant tų "geltonų lapų" (tai yra, — nevardinių garantijų, kurios ir atvedė jau apie 30 šeimų į cukraus plantacijas), bet reikia bent žinoti, ką ištikrųjų tie lapai žada...

Tremtiniai yra gana išvarginti. Jų atvykimas į Ameriką turėtų duoti jiems bent šiek tiek galimybės gauti pragyvenimą žmoniškose sąlygose. Jeigu jie būtų atiduoti išnaudotojams, pasinaudojus jų pasitikėjimu ir aplinkybių nežinojimu, tai čia būtų ne pagalba, o žiauri skriauda.

Visuomenė nekantriai lauks iš BALFo vadovybės atitinkamų paaiškinimų, kas čia darosi".

Po dviejų savaitų, DIRVOS 3-me numerioje buvo įdėtas straipsnis "Nevardinės garantijos", kur pradžioje buvo pabrėžtas BALFo administracijos laiškas ir AMERIKOS atsiliepimas apie vienos šeimos pabėgimą pas gimines iš N. Carolinos.

BALFo administracijos laiškas buvo tvirtinama, kad minimos šeimos galva "jam pačiam prašant, gavo NCWC nevardinę garantiją ir gerai žinojo, kas yra jo kvietėjas".

Laiškas nebuvo tačiau pasakyta, kad tas asmuo taip pat žinojo ir kokias darbo sąlygas kvietėjas ketina duoti... Kaip dabar aiškėja, apie darbo ir gyvenimo sąlygas pagal nevardines garantijas atvykusieji sužinojo tik atvykę į vietą, iš kurios be pagalbos neįmanoma išsikrauti.

AMERIKA net pabarė tą "pabėgėlį" ir "užsispyrėlį amerikietį" jo giminaiti, parsikvietusi pas savę "pabėgėlį", pabrėždama, kad "šis bus bene pirmas įvykis, kuris lietuviams gali kelti emigracijai"...

DIRVA tada tuo reikalu taip rašė:

"Kodėl šis klausimas mums taip rūpi? Štai kodėl. Mus pasiekia ži-

nios ir nuomonės, kad pietinėse valstijose yra darbdavių — ūkininkų plantatorių, ar kitokių — kuriems labai trūksta darbo rankų. Trūksta todėl, kad darbo sąlygos ten labai sunkios, atlyginimai labai skurdūs.

"Tiesiai ir atvirai kalbant, žmonės spėja, kad nevardinių garantijų davėjai į tremtinius žiūri, kai į žmones, kurie dėl savo dabartinės sunkios padėties, akis užmerkę sutiks su viskuo, kad tik ištrūktų iš stovyklų ir patektų į Ameriką."

"Bet... Ir Amerikoje yra visokių gyvenimo ir darbo sąlygų. Ir Amerikoje išnaudojimas nėra negirdėtas dalykas..."

"Mums visiems lietuviams, besirūpinantiems sudaryti tremtiniais išeitį iš dabartinės padėties ir nors kiek geresnę, rūpi ir turi rūpėti, kad kartais toji išeitis nesirodytų esanti blogesnė".

"BALFas labai gerai padarytų, jeigu vietoj nusiplovęs rankas, tą klausimą gerai ištirtų ir išaiškintų Amerikos lietuvių visuomenei, o ypač tremtiniais Europoje."

Tai buvo rašyta sausio 21 d., kada į pietines valstijas gal dar tik 2-3 lietuvių šeimos buvo atsidūrusios.

Po to sekė trijų mėnesių tykla nevardinių garantijų klausimu. Dar visai nesena BALFas išsiuntinėjo lietuvių spaudai įspėjimą, kad reikia laikytis tvarkos ir atvykus į Ameriką kelti lauti ne kur kitur, kaip tik pas garantijų davėjus.

Balandžio 14 d. DIRVA, pasidžiaugdama, kad BALFo pirmininkas atsakė į daugelį rūpimų klausimų, dar kartą apgailestavo, kad liko tydomis apeitas nevardinių garantijų klausimas. Ir čia kaip tik buvo patiekta visa eilė ištraukų iš laiško, kuriuos DIRVA gavo arba tiesiog ar per tarpininkus iš tų, kurie jau praktiškai patyrė to nevardinių garantijų pasekmes.

Išvada buvo tokia: "... mūsų pranašavimai pildos: po penkerių metų vargo dalis mūsų tremtinių patenka į sąlygas, kurios nėra panašios į išsigelbėjimą".

"Galima tik pasidžiaugti, kad tie žmonės nenusimena ir tikisi, kad pavyks klūtis nugalėti. Bet matykime, kad atvykusieji pagal nevardines garantijas likimas dar yra reikalingas dėmesio ir susirūpinimo".

Galima tik pasidžiaugti, kad po šios pakartotos apeliacijos pats BALFo pirmininkas, nutraukęs gydytojų jam įskaijamų rekomenduotą poilsį, nuvyko į vietą įsitikinti, ar tikrai taip yra, kaip rašoma.

Nuvyko ir įsitikino, kad kai kur yra net ir dar blogiau. Keltai šeimų jis jau padėjo iš tos padėties išsivesti. Kiti išsukio privacios pagalbos dėka. Bet dar daugumas tebėra tenai. Maža to — kiekviename naujai atvykstančių sąraše randame po kelias dideles šeimas, vykstančias į pietines valstijas.

Atrodo, kad tą griežtą instrukciją — be atodairos vykti pas garantijų davėjus — kai kuriais atvejais reikia keisti ir dėti pastangas tokių šeimų kelią iš karto pagal galimybę pasukti į šiaurinių valstijų ūkius, kur, kaip patys atvykusieji liudija, yra visai žmoniškos gyvenimo sąlygos, kuriomis džiaugiasi net ir toki tremtiniai, kuriems ūkio darbai nebuvo labai įprasti.

Gaila, kad ne visose vietose mūsų veikėjai sugebėjo sueiti su darbo jėgų samdos įstaigo-

mis. Bet, pavyzdžiui, Michigane toks bendradarbiavimas yra labai gražiai išplėtotas ir jau yra davęs džiuginančių vaisių.

Mus buvo pasiekusios žinios, kad BALFas savo laiku gana šaltai priėmęs Detroito Lietuvių Tremtinių Įkurdinimo Komiteto bendradarbiavimo pasiūlymus. Jeigu tai būtų tiesa, tai tą nusistatymą reikėtų kuo greičiausiai keisti. Jeigu netiesa, tai tą bendradarbiavimą dar sustiprinti. Ir kitiems centrams BALFo Imigracijos Komiteto sugestijos panašią vietinių komitetų įsteigimo ir darbo reikalu gal būtų naudingos. Kai kur, jei ir būtų norima tokius komitetus įsteigti, norintieji gal nežino nuo ko pradėti... Patarimai, nurodymai, paraginimai čia būtų labai vietoje.

Muzikas Julius Štarka atvyksta

Buvęs Lietuvos Operos chormeisteris Julius Štarka šiomis dienomis iš Dillingeno stovyklos išvyksta kelionei į USA.

Jis beveik per visą Lietuvos operos gyvavimo laiką buvo operos choro vedėju. Operos choras Lietuvoje buvo galima sakyti vienintelis profesinis choras, bet užtat ir geriausias. Žinoma, nenuostabu, kad jis galėjo pralenkti mėgėjų choras, bet pažymėtina, kad svečiai dainininkai ir dirigentai, kurie atvykdavo dalyvauti Lietuvos operoje ir kurie gerai pažinojo visų kraštų teatrų, dažnai pažymėdavo, kad Lietuvos operos choras yra vienas iš geriausių visoje Europoje. Tokio įvertinimo choras galėjo susilaukti daugiausiai dėka jo vadovo Julius Štarkos sugebėjimo ir jo nepaprasto rūpestingumo prirengiant dainininkus.

Gyvendamas Vokietijoje, nors turėjo labai sunkias sąlygas, nuleido laiko veltui. Čia jis sukomponavo eilę religinės muzikos kūrinių, šešias originalias dainas solo ir pianui, be to, suharmonizavo 35 liaudies dainas lygių balsų, vyrų ir mišriam chorui, arba solo su pianu.

Tai dar viena įžymi muzikos pajėga prisideda į mūsų kultūrininkų tarpą Amerikoje.

LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SUVAŽIAVIMAS KEMPTENE

Keli šimtai tremtyje atsidūrusių Lietuvos inžinierių, kai tik susidarė pakenciamesnės sąlygos, tuoj ėmėsi darbo. Vokietijoje buvo sukurta sava profesinė organizacija, pradėtas leisti neperiodinis leidinys "Inžinieriaus Kelias", organizuota tobulinimosi kursai, aktyviai padėta tremtiniais pasirušti naujos profesijos.

Šis suvažiavimas, kuris įvyko Kemptene gegužės 21-22 d., buvo iš eilės ketvirtas ir jau paskutinis. Daugumai valdybos narių išvykstant į USA, numatyta į ten perkelti ir organizacijos centrą. Inžinieriai pasiryžę veikliai dirbti ir naujose sąlygose. Eilėje kraštų jau veikia gerai susiorganizavę skyriai. Tie skyriai jau veikia Anglijoje, Švedijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Australijoje, Kolumbijoje, Brazilijoje, Argentinoje ir USA. Į įvairius kraštus išvykę inžinieriai įsipareigoja surinkti iš tų kraštų naudingiausias žinias ir jas vėliau pritaikyti ne-priklausomoje Lietuvoje.

Ne tik naują, bet ir SENĄ ADRESĄ

būtinai reikia aiškiai parašyti, kada norite, kad DIRVA būtų siunčiama kitu adresu, negu ligi šiol. Apie adresą pakeitimą stengkitės pranešti bent

DVI SAVAITES IŠ ANKSTO!

(Perkelta į 6-tą pusl.)

TAI YRA DOKUMENTAI,

kurie rodo, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos įsikūrimo laukė tautiečiai ne vien Amerikoje, bet visuose pasaulio kampuose.

Seimą, kuriame buvo sukurta ši sąjunga, sveikino lietuviai iš visur, kur tik žinia apie jį ir jo tikslą juos buvo pasiekusi. Visi linkėjo vieningos tautinės organizacijos įsikūrimo, tikėdamiesi iš jos didesnės naudos lietuviškumui Amerikoje, o per tai ir visame pasaulyje.

Tie dokumentai mus įpareigoja padaryti viską, kad tautiečių dedamos viltys į šios organizacijos susidarymą nepasiliktų tuščios. Įsiskaitykite į jų mintis ir ryžkimės energingai veikti!

Čia išties skelbiame būdingiausius sveikinimus, kuriuose ryškiausiai atsispindi tautiečių pageidavimai ir lūkesčiai iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos:

(Tęsinys iš pereinamo numerio)

Blombergio Liet. Taut. Sąjūdžio grupės:

Blombergio Lietuvių Stovyklos Lietuvių Tautinio Sąjūdžio grupė nuosirdžiai sveikina Amerikos Lietuvių Tautininkų Seimą ir linki sėkmingai puoselėti lietuvių tautinę dvasią, kelti visų lietuvių vienybės idėją ir suburti visus tautiškai nusistačiusius lietuvius, tiek amerikiečius, tiek ir naujai Ameriką atvykusius į vieną darniąją šeimą, kurios paskirtis būtų visomis galimomis priemonėmis siekti mūsų bendro idealo: atstatymo Nepriklausomos Laisvos Lietuvos, kurioje, lyg švyturys, klėstėtų ir plėtotųsi lietuviška dvasia ir lietuviška kultūra.

Aukščiausiojo palaima teldi Lietuvių Tautininkų Seimo darbus ir suteikia jo nariams — delegatams ištvermės ir pasiryžimo.

Grupės vardu:

Prof. Dr. J. Elvikis, Prof. kompozitorius Vl. Jakubėnas, Dr. Med. A. Dumbrys, J. Mockus, B. Bugenis, S. Velbasis.

Goetlingeno vienminčių:

Goetlingene gyvenančių bendraminčių vardu širdingiausiai sveikinu JAV lietuvių tautinės srovės suvažiavimo dalyvius ir linkiu sėkmingo darbo lietuvių tautos gerovei, josios laisvės bylai ir lietuvių tautinės srovės vienybei ir stiprumui.

Visų lietuvių, o ypač bendraminčių, akys ir mintys šiuo metu pas Jus ir su Jumis, brangūs broliai amerikiečiai!

Visi už vieną, vienas už visus!

Petras Glemža

Kempteno LT Sąjūdžio skyriaus:

Siunčiame iš tolimo Vokietijos kampelio, Kempteno, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vardu nuosirdžius sveikinimus Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių tautinės srovės organizacijai Seimui, linkėdami jam sėkmingai išspręsti pasistatytus uždavinius ir ryžtingai įvykdyti seimo nutarimus Lietuvos laisvei atgauti ir lietuvių gerovei siekti.

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio Kempteno sk. Valdyba:

B. Masiulis, V. Mieželis, B. Daukus

Profesoriaus J. Vengrio:

Tautinės srovės seimui aš linkiu didžiausios sėkmės. Tegul šis Jūsų seimas nustato gaires ir suburia visus vidurio žmones bendram ateities darbui ir mūsų pavergtos tautos labui.

Tik suburtomis, bendromis jėgomis mes vėl galėsime pasidaryti tikrais šeiminkais savo tėvų žemėje.

Su Jumis

Asso. Prof. Dr. J. Vengris
Baltic University, Pinneberg

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Valdybos:

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Vyriausios Valdybos įgaliotais, Jūsų istorinio suvažiavimo proga siunčiu Jums, Garbingi Amerikos Lietuvių Tautininkų Grupių Atstovai, karštus mūsų Sąjūdžio sveikinimus ir nuosirdžius linkėjimus pasiekti lietuvių tautinių grupių vienybės Amerikoje.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, kilęs iš nemarios tautos dvasios ir aktyvistų — rezistentinių tautos jėgų, dabartiniame pavidale pasireiškęs tremtyje, savo veiklą plėtoja, remdamasis nepalaužiamu tikėjimu į Lietuvos išsilaisvinimą ir Nepriklausomybės atgavinimą, šaukia lietuvių tautą ir Lietuvą į didžiąją prisikėlimo ir visokeriopo atgimimo darbą ir kovą. Mūsų Sąjūdis siekia tolimesnio laisvo, savarankiško, jokių Kosmopolitinių dogmų nevaržomo tautos dvasios ir atsikursiančios Nepriklausomos Lietuvos valstybės plėtojimosi. Todėl šis Sąjūdis darė ir darys viską teikti panašiai galvojančius tautos žmones ir jų politiniai — visuomeninius sambūrius į bendrą tautinį frontą sakytiems tikslams pasiekti, o taip pat vienyti visus gyvybinguosius ir kovinguosius tautos elementus kovai su bolševikiniu Tėvynės pavergėju.

Šis Sąjūdis, ypač vertindamas Amerikos lietuvių istorinės reikšmės paramą atstatant Lietuvos valstybę ir remiant jos dabartinę išsilaisvinimo kovą, su dideliu džiaugsmu sveikina atstovaujančių tautinę mintį Amerikos lietuvių pastangas suklesti savo jėgas didesniems tautos ir Lietuvos valstybės istoriniams tikslams pasiekti.

Geriausios sėkmės Jūsų darbuose!

Brangūs Amerikos lietuviai, į vieną Lietuvos atgimimo darbą ir kovą!

Alg. Vilmanas, Pirmininkas

Lietuvių Vienybės Sąjūdžio tremtyje:

Lietuvių Vienybės Sąjūdis, turėdamas savo vyriausiuoju tikslu vieningą visų mūsų tautos pozityvių jėgų kovą dėl Lietuvos išsilaisvinimo ir jos nepriklausomybės atstatymo, dideliu pritarmu seka Amerikos lietuvių tautinės srovės, vadovybės pastangas apjungti visas tai srovei priklausiančias organizacijas vieningam darbui — atstatyti mūsų pavergtos Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę.

Lietuvių Vienybės Sąjūdžio vadovybės tremtyje pavestas, sveikinu šį bendrą Amerikos lietuvių tautinės srovės organizacijų atstovų seimą ir jo prezidiumą, linkėdamas Jums darnaus ir vaisingo darbo nugalėti visus organizacinius sunkumus ir vieningai žengti toliau savo pasirinktą idealų įgyvendinimo keliu.

Nuosirdžiai linkime taip pat, kad Jūs savo darbais prisidėtumėte prie bendro visų lietuviškų jėgų konsolidavimosi ir atsi-randantių tarp srovių nesusipratimų išlyginimo.

Juozas Andrius

Lietuvių Vienybės Sąjūdžio vadovybės tremtyje įgaliotais.

ČIURLIONIEČIUS JAU IŠLYDĖJO

(Atkelta iš 8-to pusl.)
ti nors ir tą, kad vos tik karui pasibaigus ypač prancūzų valdžia buvo ne juokais linkusi tremtinius net ir prievarta grąžinti į bolševikų rankas. Nei įsakyti, nei paprašyti Čiurlioniečių surengė lietuviškų koncertų prancūzų kariuomenės vadovybei. Tie, kuriems jokių diplomų ar šiaip atstovų prašymai buvo visai neįdomūs dalykas, išgirdę Čiurlioniečių padainuotas lietuviškas dainas, lietuviškų kanklių ir kitokių senovinių mūsų tautinių instrumentų muziką, pamatę gražiausius mūsų tautinius drabužius ir jiems dar niekur neregėto grožio mūsų tautinius šokus,

pakeitė savo nuomonę apie tremtinius iš viso, ypač pakeitė nuomonę apie lietuvius. Drauge su tuo pasikeitė ir kai kurie nusistatymai aukštojo politikoj, o tas pasikeitimas buvo išgelbėjimas dešimčių tūkstančių lietuvių. Prancūzų kariuomenės vadai tapo Čiurlioniečių globėjais, o drauge su tuo ir visi lietuviai laimėjo tada taip nepaprastai brangų palankumą.

Po to sekė jų tikrai triumfo pilni pasirodymai visose zonose ir tai buvo ne vien malonumas patiems lietuviams, bet taip ir visa eilė laimėjimų palankumo pas tuos, nuo kurių pareina visų tremtinių likimas. Kad Amerikos Tremtinių Imigracijos įstatymas buvo išleistas ir dar su kai kuriais palankumais pabaltiečiams, tai irgi ne mažas dalis nuopelnų priklausio tremtinių kultūriniam pasirodymams. Ne vieninteliai Čiurlioniečiai sukūrė tuos lietuvių vardą iškilusius pasirodymus, bet juos drąsiai galima laikyti viso to darbo čempionais.

Štai kodėl garbė Clevelandiečiams, kad jie pasiryžė tokį didelį uždavinį atlikusių tautiečių grupę atitraukti į Ameriką!

Bet tas didysis darbas nustotų daugiau kaip pusės savo vertės, jeigu Čiurlioniečiai liktų į čia atitraukti tik po fabrikus išsi-barstyti.

Jų sugebėjimai gali būti nepaprastai naudingi ir reikšmingi mūsų tautos svarbiems reikalams pagelbėti. Aišku, rūpintis galimybėmis tuos jų sugebėjimus tinkamai išnaudoti yra visos Amerikos lietuvių visuomenės uždavinys, bet Cleve-

landas, atlikęs svarbiausią pradžią, turėtų dar bent ir tuo pasirūpinti, kad ta grupė pradžioje čia neatitaisomai nesubirėtų. O kad taip neatsitiktų, pradžioje svarbu, kad tas būrys galėtų gauti darbų ir pastogių čia pat, Clevelande. Svarbu, kad jie gautų tokias gyvenimo galimybes, kurios leistų jiems sueti ir tuo tarpu bent tikrai liuos-laikiu ruošti viešesniems pasirodymams. Jeigu visi atvykusieji susilaukia iš vietos lietuvių gana gražios pagalbos įsikurti, tai šituo atsitikimu reikėtų pasistengti ypatingai aktyviai padėti. Reikėtų bandyti supažindinti su tuo reikalu ir Clevelando ne lietuvių visuomenę. Jeigu jų atvykimas bus tinkamai atžymėtas didžiuliuose Clevelando laikraščiuose, tai ir darbu ieškant įvairiose įmonėse bus galima sutikti daugiau palankumo. Todėl pristatant spaudos atstovams, reikėtų apie juos kalbėti ne tik kaip apie dainininkus, bet ir kaip apie būsimus šio miesto gyventojus, kurie galės praturtinti vietos kultūrinį gyvenimą, jeigu tik ras čia darbo ir duonos...

Šitai susidarę pamatą po kokiomis jie galės dirbti galimybė vėliau ir plačiau išnaudoti savo gabumus. Nesakykime iš anksto, kad "iš dainų negalima gyventi". Kam toks nepasitikėjimas lietuviškais talentais? O kodėl toks vadinamas "kazokų" choras (kuriam kas žin ar buvo bent keli tikri kazokai...) galėjo ilgą laiką išsilaukti, apkeliovo beveik visą pasaulį ir, tur būt, dar kai kam pinigų sukrovė! Kas yra girdėjęs tą kazokų chorą ir pažįsta Čiurlioniečius, tas gali drąsiai tvirtinti, kad šie yra įdomesni ir originalesni už tuos neva kazokus. Reikia tik sudominti atitinkamus specialistus, pasiekti tam būtino išgarsinimo ir Čiurlioniečių vardas dar smarkiau nuskambės po visą Ameriką ar dar toliau, kartu ir visų lietuvių vardą išskeldamas.

Tai yra tikslas, kurio verta siekti ir lengvai į jį ranka nuroti būtų sunkus nusidėjimas.

Bet savaime suprantama, to nebus galima iš pirmos dienos pasiekti. Reiks stengtis, rūpintis ir palaikyti. O kad belaukiant turimas turtas neišsiblaškytų, reikės jį visais galimais būdais pagloboti. Clevelandiečiams čia tenka pareiga ir garbė atlaikyti "pirmąsias fronto linijas",

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

(Atkelta iš 5-o pusl.)
Pelegrinas Vladas, Zofija, Dainotas — Chicago, Ill.
Petelkevičienė Elena — Chicago, Ill.
Petkevičius Vladas, Ona, Zenonas, Romanas — Chicago, Ill.
Petruškevičius Vytautas, Danutė — Waterbury, Conn.
Pilonaitė Ema — Cicero, Ill.
Plestys Kazimieras — Hart, Mich.
Pukštelis Karolina — Haver-town, Pa.
Račkauskas Janina, Jonas, Janina, Irena, Jonas — Oak-lawn, Ill.
Radziene Julia, Loreta — Worcester, Mass.
Ragauskas Antanina, Laima, Raimundas — Elizabeth, N.J.
Rimavičius Vladas, Bronė — Great Neck, L.I., N.Y.
Rudokienė Adelė — Chicago, Ill.
Sabaliauskas Kazys, Kotryna, Algimantas — Rochester, N.Y.
Sadauskas Vacys, Anelė — Nau-gatuck, Conn.
Sakalauskaitė Kunigunda — Jenkintown, Pa.
Slapelis Petras — Long Island City, N. Y.
Siekūnas Juozas — Lawrence, Mass.
Sukys Irenius, Rasa — Pitts-burgh, Pa.
Skripkus Kazys — New Boston, Mich.
Tamašauskienė Ona — Vander-grift, Pa.
Tamašauskas Vincas, Adelė — E. St. Louis, Ill.
Tamošauskas Leonas — Chica-go, Ill.
Taucas Juozas, Stasė — Wau-kegan, Ill.
Tekorys Jonas, Stasė, Alvydas, Nijolė — Cheltenham, Pa.
Totilas Pranas, Emilija, Algi-mantas, Jina — Waterbury, Conn.
Uselis Zenonas, Valentina, Gie-drė — Ozone Park, L.I., N.Y.
Valaitis Anelė — Seymour, Conn.
Vasiliauskas Aleksandra — To-le-do, Ohio.
Vedeckas Leonas, Bronė, Aušra — Auburn, Mass.
Vingelis Ignas, Adelė, Algis — Chicago, Ill.
Visminas Liudvikas — Detroit, Mich.
Visockas Juozas — Orland Park, Ill.
Zavickas Stasys, Leontina, Te-resė — Rockville, Conn.
Zerskaitė Emilija — Cleveland, Ohio.
Zubernis Edvardas — Chicago, Ill.
Zymonas Pranas, Vanda, Juo-zapas, Marija — Fremont, Wisc.
Berzanskis Jonas, Bronė, Jonas — Detroit, Mich.
Bieliauskas Vytautas, Danutė, Lina — Waterbury, Conn.
Budreckas Stasys — Chicago, Ill.
Apie š.m. birželio 7 d., laivu "General McCrae" į New Yorką atvyksta šie lietuviai trem-tiniai:

dija, Silvija, Juozas, Leonar-das, Teresė.
Chamskas Vytautas, Marta, Te-odoras, Vladas, Anatolijus, Andrius, — St. Thomas, N. D.
Česna Kazys, Marija, Eugenija, Gražina — Worcester, Mass.
Daugvydas Kazimieras, Kristi-na, Kostas, Virginija — De-troit, Mich.
Daunus Ignas — Michigan Ci-ty, Ind.
Dauskus Stanislava — Michi-gan City, Ind.
Dobrovolskis Jonas, Greta, Mar-garita, Kristina, Irena — Lu-ling, La.
Domanskis Vandalinas, Halina, Jonas — Chicago, Ill.
Domarkas Kazys, Agota, Rūta — East Chicago, Ind.
Drasutis Edmundas — Chicago, Ill.
Drungilas Veronika — Phila-delphia, Pa.
Durickas Stasys, Sofija, Rita, Teresė — Brighton, Mass.
Endzelis Paulius, Sofija, Arvy-das — Livermore, Pa.
Gasparaitis Pranas — Detroit, Mich.
Geležė Albertas — Cicero, Ill.
Genys Juozas, Margit — Chica-go, Ill.
Gibaitis Juozas, Aldona, Jonas, — Newington, Conn.
Grudzinskas Elena, Elena, Aldo-na, Rima — Brooklyn, N.Y.
Grudzinskas Vytautas, Salomė-ja, — Detroit, Mich.
Grybauskas Vincas, Pranciška, Mindaugas — Brockton, Mass.
Guiskis Emilija, Izabelė — Bro-oklyn, N. Y.
Ilonis Paulina, Ona — Roches-ter, N.Y.
Jagminas Pranas — Chicago, Ill.
Jančauskienė Jadvyga — Nor-wood, Ohio.
Janulis Kazys — Detroit, Mich.
Jasevičius Juozas, Ona, Bronius — Lincoln Park, Mich.
Kantauskas Povilas, Emilija — Chicago, Ill.
Karnavičius Albinas — Chica-go, Ill.
Karosas Vitoldas, Ona, Violeta, — Brockton, Mass.
Kaunelis Ignas, Stefanija — Detroit, Mich.
Kaušas Vaclovas, Vanda — Chi-cago, Ill.
Kavaliūnas Juozas — Mt. Cle-mens, Mich.
Kazlauskas Teofilus — E. Chi-cago, Ind.
Kiršinas Vincas, Janina Vyd-mantas Vytautas — Swan-ton, Ohio.
Korziene Emilija — Chicago, Ill.
Kriščiūnas Jonas, Marta — Negaunee, Mich.
Kricena Vincas, Antanina, Da-lia, Juozas — Mt. Pleasant, Pa.
Kiburis Viktoras — Sodus, Mich.
Korkutis Juozas, Zofija, Ona — So. Boston, Mass.
Krasauskas Vanda — Chicago, Ill.
Kraseninikovienė Pelagija — San Diego, Calif.
Kronas Liudvikas, Ona, Geno-vaitė — Chicago, Ill.
Kudakas Jonas, Ona, Genovai-tė — Rockford, Ill.
Kvedaravičius Vytautas, Algir-das — Newark, N. J.
Lapas Zdislovas, Elena — Chi-cago, Ill.
Leknickas Kazys — Republic, Mich.
Leparskas Alfonsas, Antanina, Romualdas, Viktoras — Phi-ladelphia, Pa.
Liuba Albinas, Marija, Riman-tas — Randolph, Mass.
Lilekaitė Emilija — Brockton, Mass.
Liubinas Juozas — Auburn, N.Y.
Mačiulaitis Juozas — Waupeton, Iowa.
Majauskas Vytautas, Elena, Danguolė, Violeta — Sche-nectady, N. Y.
Mateika Albertas — Racine, Wisc.
Mekšraitytė Ona — Philadel-phia, Pa.

Mitkus Teodoras — Farmers-burg, Iowa
Moncys Kazimieras — E. Chi-cago, Ind.
Monstavičius Dionyzas, Julijo-na, Beata, Algirdas — Chica-go, Ill.
Markūnas Mykolas — Chicago, Ill.
Navickas Juozas — Buffalo, N. Y.
Noreika Vaclovas — Content, Montana.
Norkus Petras, Teresė — Wa-renhouse Point, Conn.
Pabillonis Feliksas, Izabela, Fe-likas — New Britain, Conn.
Papartis Petras — Chicago, Ill.
Petraitis Mykolas, Ceslava, Da-nutė — Dorchester, Mass.
Psibilskis Stasys, Ursule — Ore-gon, Oreg.
Radziūnas Juozas — Brooklyn, N. Y.
Rajys Leonardas — Michigan.
Ratkelis Juozas, Elzbieta, Al-girdas — Brooklyn, N. Y.
Raudys Juozas, Stasė, Vytau-tas — Chicago, Ill.
Rudavičius Vytautas, Jadvyga, Gabrieliūs — Baltimore, Md.
Rudziūnas Petras, Katarina, Le-onas, Algimantas, Danutė — Portsmouth, R. I.
Ruta Stanislovas, Ona, Tadas, Antanas — Chicago, Ill.
Saladzius Vytautas, Genovaitė, Nijolė — Brooklyn, N. Y.
Saulys Antanas, Elena, Vacys — Chicago, Ill.
Šimkus Vytautas, Eufrozina — Gordonsville, Va.
Skudzinskas Algirdas — Lin-den, N. J.
Slizys Leonardas, Sonija — Bro-oklyn, N. Y.
Smitas Ferdinandas, Ona, Regi-na — Brockton, Mass.
Sodeika Stasys, Anastazija — Baltimore, Md.
Stanaitis Stasys, Urtė, Jonas — Wallingford, Conn.
Starevičius Petras, Elena — Chicago, Ill.
Stasiulis Jonas, Konstancija, Zenonas — Chicago Heights, Ill.
Strimaitis Petras, Genovaitė, Vida, Algimantas — Wilkes Barre, Pa.
Stuopis Knstancija, Regina, Jurgis — Chicago, Ill.
Taraila Ona, Jonas — Worces-ter, Mass.
Valentinas Albinas — Chicago, Ill.
Valiūnas Juozas, Otilija, Fili-bertas, Juratė — New Haven, Conn.
Vareika Juozas — Dunlap, Iowa
Varnauskas Vaclovas — Maha-noy City, Pa.
Velicka Agnieška — Chicago, Ill.
Venclovas Juozas — Cleveland, Ohio.
Vidmantas Gabrieliūs, Mikali-na, Ina, Eugenijus — Roches-ter, N. Y.
Vileniškis Antanas — Roslin-dale, Mas.
Vilkas Eugenijus, Irena — Chi-cago, Ill.
Vinclovas Mykolas — Los An-geles, Calif.
Zidonis Petras, Teresė — Bin-ghampton, N. Y.
Ziemelis Bronius, Marta, Alma, Elvyra — Detroit, Mich.
Žilionis Juozas, Ona, Egidijus — Brooklyn, N. Y.
Zinkevičius Stasys, Emilija, Ele-na, Eugenija — Barre, Verm.
Zirlys Mykolas — Rochester, N. Y.
Zubkus 'Angela — Rochester, N. Y.
Zukas Vaclovas, Teklė, Kristi-na, Kestutis — Richmond Hill, N. Y.
Žukauskas Vytautas — Chica-go, Ill.
Zutautas Vladislovas, Ona — Norwalk, Conn.

•LIETUVA TIRONU PANČIUOSE — teisy-bės žodis apie tai, kas atsitiko su Lietuva. 312 pusl. Kaina \$2.00
•LIETUVOS VYTIS — gra-žiai pagamintas Lietuvos herbas. Kaina 50c

MIRIMAI

MIRĘ ISEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvos šimame skyriuje talpinama dykai.

STRAVINSYS Petras, 57 metų, mirė balandžio 25 d., Dayton, Ohio.

ŽALTAUSKAS Pranas, 74 m., mirė gegužės 18 d., Dayton, Ohio. (Kilęs iš Marviankos, Kauno priem.). Amerikoj išgyveno 45 metus.

REIPIENĖ Marijona, 81 metų, mirė birželio 1 d., Dayton, Ohio. (Kilusi iš Kauno priemiesčio).

SKARŽAUSKAS Izidorius, 64 metų, mirė sausio 15 d. Berisso, Argentinoj.

MOGILA Benediktas, 33 metų, mirė sausio 30 d., Buenos Aires, Argentinoj. Gimęs Amerikoj.

LAURUTENAS Aleksandras, 45 metų, mirė gruodžio 29 d., Sao Paulo, Brazilijoj.

ANDRIULIS Juozas, 59 metų, mirė gruodžio 5 d., Sao Paulo, Brazilijoj.

VIDMANTAS Antanas, 68 metų, mirė kovo 28 d., Chicago, Ill. (Raseinių ap., žvingių pr.). Amerikoj išgyveno 50 metų.

MARTINKIENĖ Katrina, mirė kovo 28 d., Chicago, Ill.

JONIKIENĖ Pranciška (Radvilaitė) 52 metų, mirė balandžio 1 d., Chicago, Ill. (Šiaulių ap. Gruzdžių par., Norvaišių km.). Amerikoj išgyveno 38 metus.

JUKNIENĖ Ona (Skiriūtė), 61 metų, mirė balandžio 2 d., Chicago, Ill. (Batakių par.). Amerikoj išgyveno 46 metus.

YRGAITIS Juozapas, pusamžis, mirė kovo 29 d., Chicago, Ill. (Raseinių ap.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

ŽYMONAS Antanas, mirė balandžio 2 d., Chicago, Ill. (Užvenčio par., Užnėnų km.)

VAINAVIČIUS Jonas, 64 metų, mirė balandžio 4 d., Chicago, Ill. (Telsių ap., Vikšnių par. Daugvainių km.). Amerikoj išgyveno 39 metus.

MIKOLAITIS Antanas, 30 m., mirė balandžio 3 d., Chicago, Ill., kur buvo ir gimęs.

SILEIKIS Jonas, pusamžis, mirė balandžio 2 d., Chicago, Ill. (Čiuberkienei Valerijai Par. Dolskaičiai), 55 metų, mirė balandžio 5 d., Chicago, Ill. (Šakių ap., Juniškių km.). Amerikoj išgyveno 38 metus.

DANIELS Viktor, pusamžis, mirė balandžio 6 d., Chicago, Ill. (Raseinių ap., Lydavenų par.). Amerikoj išgyveno 50 metų.

SRELKAUSKAS Juozapas, pusamžis, mirė balandžio 7 d., Chicago, Ill. (Telsių ap., Žarėnų par.). Amerikoj išgyveno 45 metus.

VANAGAS Antanas, pusamžis, mirė balandžio 7 d., Chicago, Ill. (Ukmergės ap., Siesių par., Mylūnų km.). Amerikoj išgyveno 45 metus.

SIRVAITIS Andrius, pusamžis, mirė balandžio 7 d., Chicago, Ill. (Marijampolės ap., Skriaudžių par., Galginių km.). Amerikoj išgyveno 50 metų.

SHEPUTIENĖ Julė, pusamžė, mirė balandžio 6 d., Chicago, Ill. (Tauragės par., Kaimynų km.). Amerikoj išgyveno 45 metus.

BURKE Jule (Meilūnaitė), pusamžė, mirė balandžio 8 d., Chicago, Ill. (Marijampolės ap., Cibavo kaimo) Amerikoj išgyveno 50 metų.

VILIMINĖ Ona (Balčiūnaitė), pusamžė, mirė balandžio 8 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Kupiškio par., Vizgiūnų k.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

PETRAUSKIENĖ Ona (Poškaite), pusamžė, mirė balandžio 10 d., Chicago, Ill. (Grinkiškio par.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

KARVELIS Vincas, 56 metų, mirė kovo mėn., Kenosha, Wisc.

VIDMONTAS Vincas, mirė balandžio 10 d., Chicago, Ill. (Tauragės ap. Šilalės par.). Amerikoj išgyveno 52 metų.

JANULIONIS Antanas, pusamžis, mirė balandžio 7 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Vabalninkų par., Bumbelių km.). Amerikoj išgyveno 43 metus.

BALTOKAS Benediktas, pusamžis, mirė balandžio 9 d., Chicago, Ill. (Šiaulių ap., Žagarės par.)

BUDAVIČIUS Jonas, 70 m., mirė balandžio 1 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Nausėdžių kaimo)

BUBELAS Pranas, 76 metų, mirė kovo mėn., Kenosha, Wisc.

GIEDRAITIS Antanas, 66 metų, mirė kovo mėn., Kenosha, Wisc.

PETKIENĖ Ona (Enukaitė), pusamžė, mirė kovo 29 d., Chicago, Ill. (Kauno ap.). Amerikoj išgyveno 36 metus.

LEASAS Juozapas, pusamžis, mirė balandžio 8 d., Chicago, Ill. (Ukmergės ap., Deltuvos par., Kreivių kaimo).

PUPAUSKAS Izidorius, 66 m., mirė balandžio 2 d., Chicago, Ill. (Raseinių par., Girdaičių km.). Amerikoj išgyveno 48 metus.

BUCIONIS Juozas, 60 metų, mirė kovo mėn., Middletown, Conn. (Seinų ap., Valkininkų kaimo). Amerikoj išgyveno 40 metų.

PRANAŠIENĖ Suzana, 57 m., mirė balandžio 6 d., Brooklyn, N. Y.

SVEDIENĖ Petronėlė, mirė balandžio 1 d., E. St. Louis, Ill.

BAZILIAUSKAS Antanas, mirė vasario 15 d., Valencia, Venezuela.

SIURYS Antanas, 21m., mirė balandžio 1 d., Brooklyn, N.Y.

JURGELIENĖ Petronėlė (Zalėskaitė), seno amžiaus, mirė balandžio 4 d., Elizabeth, N. J.

UKIENĖ Petronėlė, mirė kovo 29 d., Philadelphia, Pa.

KRUŽINSKIENĖ Domicelė, mirė balandžio 1 d., Philadelphia, Pa.

KUKSTA Vincas, mirė kovo 22 d., Jamaica Plains, Mass.

MICKEVIČIUS Andrius, 76 m., mirė kovo 13 d., Maynard, Mass. (Girkalnio par., Vidugirio km.). Amerikoj išgyveno 52 metus.

BENDERAVIČIUS Kazimieras, 42 m., mirė balandžio mėn. Mahanoy City, Pa.

VILKAUSKIENĖ Karalina, seno amž., mirė kovo 27 d., Hadson Heights, N. J.

DRAGINIENĖ Izabelė, mirė balandžio mėn., New Philadelphia, Pa.

RUŠKAUSKAS Aleksandras, seno amž., mirė balandžio m., Cumbola, Pa.

VENCKUS Jonas A., 72 metų, mirė balandžio 4 d., So. Boston, Mass. (Tryškių par.). Amerikoj išgyveno 57 metus.

DENKEVIČIENĖ Ursulė, 69 m., mirė kovo 29 d., Baltimore, Md.

YAKULIS Mykolas, 77 metų, mirė kovo mėn., Vandergrift, Pa.

NAVICKIENĖ Margaret, mirė kovo mėn., Shenandoah, Pa.

LABUTIS Juozapas, mirė kovo mėn., Minersville, Pa.

MARKEVIČIUS Petras, mirė kovo mėn., Minersville, Pa.

MARAUSKAS Antanas, mirė balandžio mėn., William Pa.

SKUČIUS Antanas, seno amžiaus, mirė balandžio mėn. Port Carbow, Pa.

BARONAS Jonas, 65 m., mirė kovo 28 d., So. Boston, Mass.

BARISAS Pranciškus, mirė kovo mėn., New Britain, Conn.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Susnienė - Šepanaukaitė, Jurgasė, iš Taurėgių k., Suvainiško par., Rokiškio ap.
Tukauskienė - Butkytė, Ona, iš Rokiškio k., Ervilko vl., Tauragės ap.
Valentinavičiūtė, Ona, iš Pakiauliškių k., Marijampolės ap.
Varžinskaitė - Kirailienė, Marija, iš Biržų ap., ir vyras Antanas Vėželiūnas, Jonas, iš Savidonių k., Pabaisko vl., Ukmergės ap.
Zagarys, Vladas, ir Zagarytė, Teklė, iš Janavos k., Panemunio vl., Rokiškio ap.

Ajutyte - Šleivienė, Dorothy, iš Pando. A.
Aleksavičius, Juozas ir Vincas, iš Šiaulių k., Semeliškių vl., Trakų ap.
Andriusaitis, Marija, ir Ona, iš Jukabaičių k., Raseinių ap.
Balašis, Antanas, iš Svedasų vl., Utenos ap.
Bernotas, Julius, iš Kalmės vl., Raseinių ap.
Binkevičius, Feliksas, ir jo žmonos Petkevičiūtė, Benediktas, kurie gyvena Vilniuje, gim. ir pažįstami prašomi atsilepti.

Blujus, Juozas, Pranas ir Vincas, iš Peltunų k., Semeliškių vl., Trakų ap.
Bložys, Antanas, iš Šuopaičių k., Rokiškio k., Šakių ap., išvyko iš Griškabudžio kaimo.

Dailidaitė S. Marijona ir Stepanija, iš Sakalupio dvaro, Kybartų vl., Vilkauskio ap.

Daniel, Alexander, Gustav, iš Pailiškio k., Gruzdžių vl., Šiaulių ap., ir dukrė Olga, gyv. Philadelphia.

Daniel, Edmund, iš Lietuvos gyv. Philadelphia.

Dedele, Matasaus, gyv. Detroit, dirbo plaukų kirpykloje (barber-shop) Deutschendorf - Gilde, Anna, iš Vartelių k., Vilkauskio ap.

Gaidamavičiūtė, Domicelė, iš Vyžuonų, Utenos ap.

Gegutskis - Uchkurat, Minna, iš Vartelių k., Vilkauskio ap.

Jakšys, Pranas, iš Vyžuonų, Utenos ap.

Kauneckaitė, Marytė, iš Pašaltūnio k., Simakių vl., Raseinių ap.

Kaunelė, Sabina, iš Raseinių ap.

Krasauskienė - Raudonytė, iš Daugų m., Alytaus ap., ir jos sūnūs, Krupytė - Stefanija ir jos sesuo, iš Krupio k., Sudeikių vl., Utenos ap.

Kubilius, Pijūšas ir Vincas, iš Zelsvos k., Liudvinavo vl., Marijampolės ap.

Mačys - Meškonytė, Ona, ir jos seserys, turė brolį Povilą Meškonį. Meškonys, seserys Povilo Meškonio, vienas - Ona, išeik. Mačienė (Mačys).

Paškevičius, Jonas, iš Užpalių k., Utenos ap.

Petkevičiūtė - Binkevičienė, Benediktas, ir jos vyras Binkevičius, Feliksas, kurie gyv. Vilniuje gim. ir pažįstami prašomi atsilepti.

Petrat - Schenk, Helene, iš Vilkauskio ap.

Raudonytė - Krasauskienė, iš Daugų k., Alytaus ap., ir jos sūnūs, Schenk - Petrata, Helene, iš Vilkauskio ap.

Sidabras, Jonas, iš Daulių k., Juozintų vl., Rokiškio ap.

Šleivienė - Ajutyte, Dorothy, iš Pando. A.

Švapas, Kazimieras, ir Mykolas, iš Palevinių k., Pušaloto vl., Panevėžio ap.

Tamkunas, Aleksas, Jonas ir Vincas, iš Gylušio k., Semeliškių vl., Trakų ap.

Tamulis, Juozas ir Petras, iš Pakuonio vl., Kauno ap.

Uchkurat, Gegutskis, Minna, iš Vartelių k., Vilkauskio ap.

Vainius, Antanas, iš Rietaviškio, ir dukrė bei sūnūs Antanas, Jonas ir Pranas.

Valaitienė, Antosė, iš Pajevonio, Vilkauskio ap.

Valuckas, Antanas, iš Deltuvos vl., Ukmergės ap., sūnus Kazimieras ir Konstancijos.

Zilinskas, Jonas, iš Rudos k., Gižų vl., Vilkauskio ap.

Baltrimas, Ignas, iš Ponkiškių k., Simno vl., Alytaus ap.

Baltrusaitis, Mikas, iš Saliniškės k., Antanavo vl., Marijampolės ap.

Berčius, Endrius, iš Joskaidų k., Kretingos ap.

Butkienė - Zofija, iš Lenavienės, Elena, tremtinė, prašo atsilepti gim. ir pažįstamus.

Eniulaitė, Ieva, dukrė Juozo.

Gailaitė, Bronislava, iš Vėžaičių k., Kretingos vl., Gargždų vl.

Galicakas, Juozas ir Vincas, iš Kalvarijos, Marijampolės ap.

Gensbigitis, Antanas, iš Laižuvo v. Grigorius, Feliksas, Jonas ir Petras, iš Kabeikių k., Macvinkinių v. Iftanaskas, Juozas, iš Skapiškio m., Rokiškio ap.

Jancys, Kazimieras, iš Skapiškio m., Rokiškio ap.

Jankauskaitė - Rumbauskienė Agutė, iš Krastinės k., Tauragės ap.

Jefimovienė - Zaboraitė Emilija, iš Šiaulių.

Jonušaitis Bronė ir Liucija, iš Daurtų k., Židikių vl., Mažeikių ap.

Katauskienė - Kerešytė, Ona ir jos broliai Kerešys, Jonas ir Vincas.

Kerešys, Jonas ir Vincas, ir jų sesuo Katauskienė, Ona.

Kirstein, Wilhelm, išvyko iš Kauno. Kliauskas, Juozas, iš Kalvarijos, Marijampolės ap.

Kondrotas, Joes, gyv. New York.

Laurinčius - Macikaitė, Marijona, iš Šveksnos, Tauragės ap., vyras Izidorius ir dukrė, Marickė.

Leonavičienė - Cicelytė, Elena, tremtinė, prašo atsilepti gimines ir pažįstamus.

Lindhartas, Walteris, iš Prismantų k., Satininkų vl., Tauragės ap.

Macikaitė - Laurinčius, Marijona, iš Šveksnos, Tauragės ap., vyras Izidorius ir dukrė, Marickė.

Martinkus brolis Sofijos Alysiens-Martinkaitės.

Menkevičius, Motiejus ir Petras.

Navickas, Dominykas, iš Astragų k., Rumiškių vl., Kauno ap.

Palukaitytė, Antosė, nuo Balbieriškio, gyv. Alytuje, išeikėjo Lietuvoje ir išvyko Amerikon.

Petrakas, Jonas, nuo Perkūnų k., Vėžaičių vl., Kretingos ap., žmona Elzbieta ir dukrė, Ona.

Predeckaitė, Vanda, gyv. Kaune, vėliau Dančigė ir Luebecke.

Rakauskas, Erius ir Petras ir Rakauskaitė, Marija.

Rinkevič, Elena, iš Ferkas k., Viekšnių vl., Mažeikių ap.

Rumbauskienė - Jankauskaitė, Agutė, iš Krastinės k., Tauragės ap.

Sabas, Simas, iš Dobiliškos k., Pakuonio vl., Kauno ap.

Saudargaitė, Basė, iš Vatušų k., Rietavo vl., Telsių ap.

Slušinskas, Juozas.

Strielauskienė, Paulina.

Strigun, Dimitrijus, iš Formos k., Viskinių vl., Mažeikių ap.

Urbanas, Antanas, Jonas ir Pranas, iš Buikalių k., Nemakiškių vl., Raseinių ap.

Zaboraitytė - Jefimovienė, Emilija, iš Šiaulių a.

Zemaitis, Jonas ir Juozas, iš Skapiškio m., Rokiškio ap.

Beistaras, Izidorius, nuo Ervilko par., Tauragės ap., brolis Onos Griškaitienės.

Cesna, iš Stabiniškių k., Žaslių vl., ir par. Trakų ap.

Eidukas - Mockutė (Mockutė) Karolina, ir jos seserys Grieger Ieva ir vyras Paul ir Put Marija, ir jos vyras August, iš Grauzinių k., Gražiškių vl., Vilkauskio ap.

Galubickas, iš Stabiniškių k., Žaslių vl., ir par. Trakų ap.

Grieger - Mockutė (Mockutė), Ieva, ir vyras Paul ir jos seserys Eidukas, Karolina ir Put, Marija, ir jos vyras August, iš Grauzinių k., Gražiškių vl., Vilkauskio ap.

Grievontis, Joniškis, nuo Garliavos, Kauno ap.

Jurkevičius, Bronius, iš Liudviškių k., Gelvonių vl., Ukmergės ap.

Keprutis, Matasaus, iš Serbentų k., Kalnų par., Raseinių ap.

Krauledis, Hilda, iš Naumiesčio, Tauragės ap., gyv. Irvington, N. J.

K-vidaitė - Vickienė, Ieva, dukrė Feliksas, iš Alytaus ap.

Kurgonas, Antanas, iš Stabiniškių k., Žaslių vl., ir par. Trakų ap.

Merkevičius, Juozas, iš Karaklesio dv. Pajevonio vl., Vilkauskio ap.

Mockutės (Mockutės) Ieva, išeik už Grieger, Paul, Karolina išeik už Eiduką ir Marija išeik už Put, Augustas, iš Grauzinių k., Gražiškių vl., Vilkauskio ap.

Nabich, Jacob, ir jo dukrė gyv. Chicago, Ill.

Navadauskas, Jonas, iš Kėvių k., Paežerių vl., Šakių ap.

Nekrasas, Jonas ir Mečys ir Romas, iš Siluvos par., Raseinių ap., jų motina gimusi Sakzodvičiūtė.

Orlak - Pelzekytė, Veronika, iš Girkalnio par., Raseinių ap.

Pakevičius, iš Panevėžio, dukrė, Kazimieros Paškevičienės.

Pelzekytė - Perlak, Veronika, iš Girkalnio vl., Raseinių ap.

Piskanka, M. A. gyv. Paulina, Chicago, Ill.

Navadauskas, Jonas, iš Kėvių k., Paežerių vl., Šakių ap.

Nekrasas, Jonas ir Mečys ir Romas, iš Siluvos par., Raseinių ap., jų motina gimusi Sakzodvičiūtė.

Orlak - Pelzekytė, Veronika, iš Girkalnio par., Raseinių ap.

Pakevičius, iš Panevėžio, dukrė, Kazimieros Paškevičienės.

Pelzekytė - Perlak, Veronika, iš Girkalnio vl., Raseinių ap.

Piskanka, M. A. gyv. Paulina, Chicago, Ill.

Navadauskas, Jonas, iš Kėvių k., Paežerių vl., Šakių ap.

Nekrasas, Jonas ir Mečys ir Romas, iš Siluvos par., Raseinių ap., jų motina gimusi Sakzodvičiūtė.

Orlak - Pelzekytė, Veronika, iš Girkalnio par., Raseinių ap.

Pakevičius, iš Panevėžio, dukrė, Kazimieros Paškevičienės.

Pelzekytė - Perlak, Veronika, iš Girkalnio vl., Raseinių ap.

Piskanka, M. A. gyv. Paulina, Chicago, Ill.

Navadauskas, Jonas, iš Kėvių k., Paežerių vl., Šakių ap.

Nekrasas, Jonas ir Mečys ir Romas, iš Siluvos par., Raseinių ap., jų motina gimusi Sakzodvičiūtė.

Orlak - Pelzekytė, Veronika, iš Girkalnio par., Raseinių ap.

Pakevičius, iš Panevėžio, dukrė, Kazimieros Paškevičienės.

Pelzekytė - Perlak, Veronika, iš Girkalnio vl., Raseinių ap.

Piskanka, M. A. gyv. Paulina, Chicago, Ill.

Navadauskas, Jonas, iš Kėvių k., Paežerių vl., Šakių ap.

Nekrasas, Jonas ir Mečys ir Romas, iš Siluvos par., Raseinių ap., jų motina gimusi Sakzodvičiūtė.

Orlak - Pelzekytė, Veronika, iš Girkalnio par., Raseinių ap.

Pakevičius, iš Panevėžio, dukrė, Kazimieros Paškevičienės.

Pelzekytė - Perlak, Veronika, iš Girkalnio vl., Raseinių ap.

Piskanka, M. A. gyv. Paulina, Chicago, Ill.

Navadauskas, Jonas, iš Kėvių k., Paežerių vl., Šakių ap.

Nekrasas, Jonas ir Mečys ir Romas, iš Siluvos par., Raseinių ap., jų motina gimusi Sakzodvičiūtė.

Orlak - Pelzekytė, Veronika, iš Girkalnio par., Raseinių ap.

Pakevičius, iš Panevėžio, dukrė, Kazimieros Paškevičienės.

Pelzekytė - Perlak, Veronika, iš Girkalnio vl., Raseinių ap.

Piskanka, M. A. gyv. Paulina, Chicago, Ill.

CLEVELANDO IR APYLINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

MALONUS IR LINKSMAS
DIRVOS VAKARO REN-
GEJŲ POBUVIS

Pereitą antradienį, birželio 7 vakarą apatinėje Lietuvių salėje buvo susirinkę daugumas DIRVOS vakaro programos dalyvių ir kitų talkininkų — kelios dešimtys žmonių. Užkandus, pasikalbėta, padainuota ir pašokta, ačiū nesenai per Luisianą Clevelandą pasiekusiems jauniems broliams Gyliams, kurie abu, pasirodo, puikūs akordeonistai.

Šis pobūvis, anot komiteto pirmininko A. Praškevičiaus, kaip ir rugiapiūtės pabaigtuvės. Tiesa, tai buvo nelengva "rugianūtė" visiems dalyviams. DIRVOS redaktorius pabrėžė, kad atlyginti už įdėtą darbą būtų neįmanoma, tad teatlygina dėkingumas ne tik nuo DIRVOS, bet ir nuo visuomenės, kuri iš to vakaro turėjo didelį malonumą.

ALBERTAS WALLIS BAIGĖ
MOKSLĄ

Senų clevelandiečių — Antano ir Liudvikos Wallis sūnus Albertas, gvv. 1436 E 82nd St., šiomis dienomis su pasižymėjimu baigė elektros inžinieriaus mokslo Case College. Ir tą pačią dieną susilaukė sūnaus. Taigi, šeimoje buvo dvigubai iškilminga diena.

Dalis Clevelando žinių
8-tame puslapyjeBIRŽELIO 15 ĮVYKIŲ PAMI-
NĖJIMAS KITA SEKMADIENI
LIETUVIŲ SALEJE

Lietuvių Tremtinių Draugija Clevelande kitą sekmadienį, birželio 19 dieną rengia liūdnyjų birželio 15 dienos įvykių paminėjimą.

1940 metais birželio 15 bolševikai užėmė Lietuvą. 1941 metais birželio 15 prasidėjo pirmasis didysis lietuvių išvežimas į Sibirą.

Paminėjimui ir protestui pareikšti rengėjai kviečia visą Clevelando lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti paminėjimo susirinkime, kuris įvyks **sekmadienį, birželio 19, 12 val. dieną**. Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave. Tėjimas neapmokamas.

Prieš susirinkimą tą dieną šv. Jurgio bažnyčioje bus atlaikytos šv. mišios už išvežtuosius į Sibirą lietuvius, kuriose taip pat visi kviečiami gausiai dalyvauti.

PANGONŲ SIDABRINĖS
VESTUVĖS

Pereitą sekmadienį šv. Jurgio bažnyčioje buvo atliktos iškilmingos Ant. Pangonių sidabrinė vestuvių apeigos.

Vakare ta proga įvyko gražus pobūvis Nelson's Swedish restorane, 1422 Addison Rd., kur buvo susirinkę kelios dešimtys artimųjų draugų. Vakaras buvo tikrai iškilmingas. "Jaunieji" susilaukė dovanų ir daug gražių linkėjimų lygiai iškilmingai ir laimingai švęsti auksinį jubiliejų.

SOCIALINĖS VEIKLOS KON-
FERENCIJA CLEVELANDE

Nuo birželio 12 iki 17 Clevelande įvyks Socialinės veiklos konferencija, kurioje dalyvaus apie 7,000 įvairių socialinių organizacijų veikėjų.

Į šią konferenciją iš Chicago atvyksta ir lietuvių žinoma veikėja **Juzė Daudžvardienė**.

Konferencijos išvakarėse, šeštadienį, birželio 11 d. numatoma speciali kultūrinė programa, kurioje kviečiami dalyvauti ir **Clevelando lietuviai**. Specialiai nageičiama, kad būtų parodyti lietuviški tautiniai šokiai. Numatoma, kad dalyvaus Tremtinių Draugijos šokėjų grupė.

PADARYKITE SAVO KRUTI-
NĖS "X-ray" NUOTRAUKĄ

Jau kuris laikas Clevelando miesto įvairiose vietose daromos "X-spinduliais" vietos gyventojų krūtines (plaučius) nuotraukos, kurios patikrina plaučių sveikatą, svarbiausiai — ar nėra užsikrėtimo džiovos liga (TB). Kiekvienam, ypač jauniui, labai svarbu tą patirti, nes tik laiku pradėjus gydyti tą atsiradusią ligą galima išgydyti.

Tas patikrinimas daromas nemokamai. Kiekvienas, kas duoda nufotografuoti savo plaučius, gauna tam tikrą kortelę su numeriu. Ją reikia saugoti. Priėmus kreiptis pas gydytoją, užteks parodyti tą kortelę, ir gydytojas galės gauti pamatyti plaučių fotografiją.

Todėl kiekvienam naudinga apsilankyti viename iš tu punktų, kur tokios nuotraukos daromos.

Galima, pirmutiniai pranešimai apie tokių nuotraukų darymo vietas mums buvo atsiųsti jau per vėlai ir negalėjome jų paskelbti, o tai buvo kaip tik tos vietos, kur gyvena daugumas mūsų Clevelandiečių skaitytojų.

Dabar skelbiame kitas vietas, kuriose ateinančią savaitę tos nuotraukos bus daromos.

Nesvarbu, kas kur gyvena! Galima ir į kitą miesto dalį nuėjus nuotrauką padaryti. Todėl, kas to dar nepadarė, kviečiami pasinaudoti ta proga ir vienoje iš tų vietų, kurios čia žemiau nurodomos, ateinančią savaitę apsilankyti.

Iki šiol tokias nuotraukas Clevelande jau pasidarė 400,000 asmenų. Maždaug 2% pasirodė turį džiovos bacilų... Bet visi jie yra išgydomi. Be to, kai jie žinos, kad turi bacilų, tai ne tik save galės laiku išgelbėti, bet pasisaugos ir kitų kad neužkrėstu.

Taigi eikite patys ir paraginkite kitus, kad eitu padaryti tas krūtines fotografijas, nes tai yra svarbu ir kiekvienam sau ir visiems bendrai. Be to, tai nieko nekaštuoja, neskaityt trupučio laiko. Nuotraukos darymas užtrunka tik kelias minutes.

Štai tos vietos:
Green Drug Store,
5418 Euclid Ave.,
Birželio 13 — 2:00—8:30
The Block & Martini Printing
4927 Payne Ave.,
Birželio 14 — 2:00—8:30
Perkins Day Nursery,
East 30th & St. Clair Ave.
Birželio 16 — 2:00—8:30
East 19th & Chester
S. E. Corner
Birželio 17 — 2:0—8:30
Home Roofers & Builders
3301 Payne
Birželio 19 — 9:00—4:00
St. Peters Church,
East 17th & Superior Ave.,
Birželio 19 — 10:00—12:30
Shanghai Restaurant,
2142 Rockwell,
Birželio 19 — 1:00—4:00

POP KONCERTE
šį šeštadienį dalyvausLAWRENCE TIBBET
baritonas

Pereitą šeštadienį POP koncertas, kuris buvo paskirtas vien Čaikovskio muzikai, buvo tikra muzikos šventė. Į šiuos koncertus tikrai patartina lankyti ir Clevelando lietuvių visuomenę. Pažymėtina, kad didžiulį publikos sudaro jaunimas. Tai rodo, kad Amerikos jaunimas domisi aukštos kultūros muzika.

Šį šeštadienį koncerto solistas bus žinomas baritonas Lawrence Tibbet, kuris dainuos Dvorako kūrinių "Goin' Home" iš simfonijos "Naujas pasaulis", garsų Mussorgskio kūrinių "Blusa", kurį savo laiku išpopuliarino Šallapinas, Šuberto serėnadą ir Toredoro ariją iš operos "Carmen".

Orkestro programoje Strausso, Debussy, Rachmaninovo, Herberto kūrinių, Wagnerio uvertiura operai "Tannhauser" ir suomių kompozitoriaus Siibelius garsioji simfoninė poema "Finlandia".

Kita šeštadienį vėl numatoma rimtas koncertas su solistu — pianistu Borisu Goldovskiu.

Bilietai pas Burrows, 419 Euclid Ave., \$1.80 vietoms prie stalo, \$1.20 rezervuotos vietos balkone ir po 90 ir 60c nerezervuotoms vietoms balkone.

RKO KEITH'S 105th
nuo birželio 8 iki birželio 14 rodo "The Window" su Bobby Drisco ir Barbara Hale.

EAST 58th St. ir PROSSER Ave
į šiaurę nuo Superior Ave, paroduojamas

dviejų butų namas
kiekvienas po 6 kambarius, vienas šalia kito; 2 pečiai, židiniai, kiekvienam atskiras aukštas (pastogė) ir rūšis (basement) — visai kaip du atskiri namai. Labai nebrangu.

Joseph Globokar,
986 E 74th St. He. 6607 (25)

1441 E 65th St.
skubiai parduodamas vieno buto namas

Trys miegamieji — šildymas vandeniu — garažas — vidus geriausiame stovyje.

Dėl pasimatymo šaukite: **BUILDING MANAGEMENT, INC.**

CH 6969 HE 2811

SPECIALUS
Polo Marškinių
ISPARDAVIMAS

Didelis spalvų ir pavyzdžių pasirinkimas

Vaikams 59 c.
Berniukams 89 c.
Vyrams... nuo 79 c. iki \$1.39

Su mažais trūkumais

STONE KNIT SALES, Inc.
750 Stanton Avenue
nuo East 79-tos tarp
Woodland ir Quincy

Čiurlioniečius
iškilmingai išlydėjo
STENGSIMĖS IŠKILMINGAI IR SUTIKTI!

Iš Vokietijos DIRVOS korespondentas praneša, kad gegužės 30 d. jie ten išleido į Clevelandą pirmąją Čiurlioniečių dalį su jų vadovu A. Mikulski priešakyje.

Ju išlydėti buvo susirinkę VLIKO, BALFO ir vietinės DP valdžios atstovai. Buve pasakyta visa eilė atsisveikinimo kalbų, o išvažiuojantieji padainavo keleta patriotinių dainų.

A. Mikulskis prieš išvažiuodamas pasakė:

"Jeigu ir amerikiečiai mus taip supras, kaip tremtiniai suprato, mes galėsime labai daug padaryti. Mes dirbsim, kiek tik mūsų jėgos leis. Mes uždainuosim laisvės dainą dar ir savo tėvynėj!"

Korespondentas praneša, kad baigia tvarkyti dokumentus ir kiti Čiurlioniečiai, kurie nepateko į pirmą grupę.

Visi labai anksčiau, kad negalėjo išsipildyti svajonė — atvykti į Ameriką visiems kartu ir čia iš karto parodyti, ką jie gali... Dabar teks palaukti iki visi susirinks ir tada stengtis suorganizuoti jų tinkamą pasirodymą.

Clevelande,

kai tik pasirodė žinia, kad — "jau atvažiuoja" — taip pat kilo visuotinis globėjų sujudimas. Pereitą penktadienį buvo susirinkę daugumas tų, pas kuriuos tie svečiai atvyksta, tai yra, kurie pasirašė jiems darbo-buto garantijas.

Iš tų visų kvietėjų sudarytas priėmimo komitetas ir iš jų tarpo išrinktas to komiteto prezidiumas arba vykdomasis komitetas. To komiteto pirmininku išrinktas Steponas Nasvytis.

Lankytės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

Dabar jau laikas nariams ir įsigyti naujas 1949 metų korteles. 6835 Superior ave.

LIETUVIŲ SALE

Išnuomojama koncertams, šokiams, vestuvėms ir kitokiems rengimams. Iš anksto kreipkitės pas A. Šimkūną, Lietuvių Klube, 6835 Superior Ave.

JONAS G.
POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas
Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: POTomac 6899

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
mūsų specialybė.

Kambarių Popieriavimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:
KENmore 8794.
Cleveland, Ohio

laikio užsiėmimas ir tiek.

Aišku, kad nėra nei tokios minties — užkrauti tokią našta Clevelandiečiams. Yra savaime suprantama, kad taip pat ir Čiurlioniečiams, kaip ir visiems kitiems teks gauti darbo ir tik laisvalaikio pasirengti viešioms pasirodymams.

Bet vis dėlto nereikia užmiršti, kad Čiurlioniečiai yra ne taip sau paskirai atvykstantieji 40 tremtinių būrys, o tai yra neįkainojamos vertės mūsų tautos kultūrinis turtas!

Todėl būtų nepateisinamas ir nedovanotinas apsideidimas, jeigu tokį turtą nemažu vargu į čia perkėlė, ramiai sau leistu mėm jam išsibarstyti, arba likti vien tik Clevelando lietuvių gegužinėse ar vakaruose pasirodančiu choreliu.

Minėtame komiteto susirinkime buvo pabrėžta, kad Clevelandiečiai, prisidėję prie Čiurlioniečių perkėlimo į Ameriką, tuo tarpu

gal nei patys pakankamai nenujaučia, kokį milžinišką nuopelį jie padaro visos lietuvių tautos naudai. Tas nuopelnas tikrai dar po daugelio metų bus su pagarba minimas, kalbant apie šiuos lietuvių tautos pergyvenimus.

Bet visas tas nuopelnas liktų tik paprastu asmeniškais labdarės darbu, jeigu Čiurlioniečiai taip ir liktų vien tik Clevelando lietuvių kolonijos ribose, jeigu jie negalėtų bent ateityje lietuvių tautos vardo taip pagarsinti, kaip jie tą sugebėjo padaryti Europoje. Diplomatai atiduoda pagarbą jų pasiektiems laimėjimams, labai žymiai prisidėjusiems prie daugelio visiem lietuviams svarbių klausimų palankaus išsprendimo.

Kai pavyzdį, galima paminėti (Perkelta į 6-tą pusl.)

Cleveland, Ohio
LIETUVIŲ BANKINĖ ĮSTAIGA

Pavasario laikas yra namų taisymo ir naujų statymo laikas. Bet nuolatinis taupymas ant depozitų yra tikras laimingo gyvenimo statymas atečiai.

Todėl pasinaudokite mūsų patarnavimais!

THE SUPERIOR SAVINGS
AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE. 2498

Wikelis Funeral Home
PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

Jakubs Funeral Home

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PARVEŽTI
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodžių ir visokių graždaiktų, už nupigintą kainą.

Darom naujas
AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės
Pigiau negu kitur

TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus

Telefonai:
CE 0019
MA 8359

1019 Woodland Ave. Cleveland

Chest X-Rays To Check On TB

Photo by Westinghouse

An insidious aspect of tuberculosis is that it has no symptoms in its early stage, when it is easiest to cure. It can be detected, however, even in the early stage by means of a chest X-ray. These Cleveland people are taking no chances with TB by getting their chests X-rayed. How about you? Your chest X-ray is free. It's quick. It's confidential. It's easy. Don't wait to be asked. Get your free chest X-ray as soon as possible. Help Cleveland stamp out TB.